

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЬНЫЙ КЕНЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын №16 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Айыл өкмөтүнүн 2024-жылдын социалдык - экономикалык өнүгүү
багытында аткарылган иштери жөнүндө**

Айыл өкмөтүнүн башчысынын 2024-жылдын социалдык - экономикалык өнүгүү багытында аткарылган иштери жөнүндөгү айыл өкмөтүнүн башчысынын маалыматтын угун жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия токтом кылат:

1. Айыл өкмөтүнүн 2024-жылдын социалдык - экономикалык өнүгүү багытында аткарылган иштери “канаатандыраралык” деп белгиленсин.

Торайым

Э.Р.Тилекова

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЫНЫЙ КЕНЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын, № 17 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл өкмөтүнүн 2024-жылдын бюджетинин
аткарылышы жөнүндө**

Каракол айыл өкмөтүнүн 2024-жылдын бюджетинин аткарылышы боюнча айыл өкмөтүнүн башчысынын жана айыл өкмөттүн социалдык-экономикалык пландоо жана өнүктүрүү бөлүмүнүн башчысынын маалыматтын угуп жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

2024-жылдын бюджеттин аткарылышы “канаатандыраралык”
деп белгиленсин.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын №18 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл өкмөтүнүн 2025-жылга карата жергиликтүү бюджетин
жана 2026- 2027-жылдарга болжолдуу долбоорун бекитүү жөнүндө**

1. Каракол айыл аймагынын 2024-жылдагы жергиликтүү бюджетинин аткарылышы “канааттандырарлык” деп табылсын.
2. Каракол айыл аймагынын 2025-жылдын бюджетинин кирешө бөлүмү боюнча 41134.4 мин сом өлчөмүндө, чыгашалар боюнча 41134.4 мин сом өлчөмүндө белгиленсин.
3. Каракол айыл аймагынын 2025-жылдагы бюджетинин кирешө бөлүмү №1 тиркемеге ылайык булактардан түшүүчү каражаттардын эсебинен түзүлө тургандыгы аныкталсын.
4. Каракол айыл аймагынын 2025-жылга чыгаша бөлүмү боюнча №2 тиркемеге ылайык чыгаша булактарынан турары белгиленсин.
5. Каракол айыл аймагынын 2025-жылга карата жергиликтүү бюджетинин долбоору жана 2026-2027-жылдарга болжолдуу долбоору тиркемеге ылайык бекитилсин.
6. Кыргыз Республикасынын бюджет кодексинин 24-беренесине ылайык, бюджетке каралбаган чыгымдарды жабуу учун жалпы бюджеттик чыгашалардын эсебинен 411.3 мин сом өлчөмүндө Каракол айыл өкмөтүнүн резервдик фондусу түзүлсүн.
7. Резервдик фондду бөлүктөшү Каракол айыл аймагынын башчысы тарабынан жүргүзүлсүн. (3-тиркеме).
8. Каракол айыл аймагынын 2025-жылдагы бюджетинин чыгаша бөлүгү тармактар боюнча жалпы бөлүгү № 4 тиркемеге ылайык бекитилсин.

9. Каракол айыл аймагынын башчысына, кызматкерлерине жана айылдык кеңештин төрагасына зарыл болгон учурда сапардык чыгымдар каралып турсун.

10. Каракол айыл аймагынын II штаттык бирдиги, айылдык кеңештин бир бирдиги, Кыргыз Республикасынын министрлер кабинетинин 01.08.2022-жылдагы №433 Токтомунун, Кыргыз Республикасынын Президентинин 01.08.2022-жылдагы Жарлыгынын Министрлер Кабинетинин 07.02.2024-жылдагы №52 Токтомунун негиздеринде, айыл башчылар болуп 6 контракттык орундар Министрлер Кабинетинин 12.07.2024-жылдагы №381 токтомунун негизинде жана айыл аймакка караштуу Маданият бөлүмүндө клуб башчы 3 кызматкер, 4 китепканачы Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №185 “Маданият, искусство, маалымат жана спорт мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндөгү токтомунун негизинде бекитилсин.

11. Каракол айыл аймагынын 2025-жылга социалдык экономикалык өнүгүү программасы бекитилсин.

12. Каракол айыл аймагындагы Үч-Эмчек айылындагы Нур-желеси атындагы бала бакча, Арал айылындагы Үмөт Молдо бала бакча жана Копүрө-Базар айылындагы Копүрө -Базар бала бакчасына жалпы 5150.2 мин сом, чыгаша булактары 5150.2 мин сом бекитилсин жана 2024-жылдан калган атайын каражат эсеп четундагы 406.0 мин сом акча каражаты 2025-жылга балдардын тамак алыша каралып, бала бакчанын атайын эсеп четуна отургузулсун.

13. Айыл аймактын бюджетине пландан ашыкча түшкөн акча каражаттары айылдык Кеңештин токтому чыккандан кийин, токтомдун негизинде акча каражаттарын которуп берүүгө уруксат берилсин.

14. Кыргыз Республикасынын Бюджеттик Кодексинин 109-беренесине ылайык, Каракол айыл аймагынын мекеме-уюмдарын жыл ичинде каржылоо чыгымдарына зарыл болгон учурда ар бир бөлүмдөн бөлүмгө, чейректен чейрекке жылдыруу жагы Каракол айыл аймагынын социалдык-экономикалык пландоо жана өнүктүрүү бөлүмүнүн башчысы Т.Шыгасвке жүктөлсүн.

15. Кабыл алынган токтомду Каракол айыл өкмөтүнүн сайтына жарыялоо жана Кыргыз Республикасынын укуктук ченемдик актылардын мамлекеттик ресстринен каттоодон өткөрүүнү көзөмөлгө алуу жагы Каракол айылдык кеңешинин жооптуу катчысы К.Ибраимовага милдеттендирилсин.

16. Токтомдун аткарылышына көзөмөлдүк кылуу жагы Каракол айылдык кеңешинин Бюджет жана экономика, жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү, муниципалдык менчик, инвестиция жана тышкы

экономикалык байланыш боюнча тармактык туруктуу комиссиянын төрагасы
Токушев Фаридке милдеттендирилсин.

17. Ушул токтом жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

Төрайым

Э.Тилекова

**Каракол айыл Кеңешинин 31.01.2025-жылдагы
№18 токтомуна №1 тиркеме**

Статья	Кирешенин түрлөрү	Суммасы
1111100	Айлык акыдан карматувчу кирешес салыгы	13574.0
11122200	Патент салыгы	140.6
11311100	Кыймылсыз мүлк салыгы	8.0
11311200	Кыймылдуу мүлк салыгы	92.7
11321100	Огород салыгы	332.9
11321300	Айыл чарбасына арналбаган жер салыгы	168.1
13321100	Тендерчү грант	9902.3
14151200	Жер казынасын пайдалануу укугуна лицензия кармоо акысы	10316.6
14152200	Жайыт төлөмдөрү	809.7
14152600	ФПЗ жерлердин аренда акысы	366.2
14211200	Муниципалдык менчикте турган курулмалардын, имараттардын ж.б. аренда акысы	273.1
	Айыл аймактын жалпы кирешеси	35984.2
14232400	Ата-энелердин тамак ашка төлөмдөрү	5150.2
	Жалпы киреше:	41134.4

Каракол айыл өкмөтүнүн бөлүм башчысы:

Т.Шыгаев.

Каракол айыл кеңешинин
31.02.2025-жылдагы
№18 токтомуна №2 тиркеме.

Каракол айыл кеңешинин чыгаша бөлүгүнүн 2025-жылга жалпы суммасы

№	Чыгашанын аттары	Суммасы
1	Башкаруу аппараты	26440.4
2	Жайыт комитети	809.7
3	Библиотека	1943.7
4	Клуб	880.2
5	Бала бакча	2065.0
6	Бала бакчанын атайын каражат эсеби	5150.2
7	Билим берүү тармагы	2045.2
8	Социалдык иш чара бөлүмү	1800.0
	Жыйынтыгы:	41134.4

Кеңештин жооптуу катчысы:

К.Ибраимова.

Каракол айыл Кеңешинин 31.01.2025-жылдагы
№18 токтомуна №4 тиркеме

Каракол айыл кеңешинин жалпы чыгаша бөлүмүнүн көлөмү

Чыгаша бөлүмү Аты	Башкаруу органы	Жалпы комитетин	Библио тека	Клуб	Бала бакча	Атайын Көзөмөл эсеби	Билим Берүү	Социал. чаралар	Жалпы суммасы
2111 Эмгек акы	9990,1		1410,4	715,9					12116,4
2112 Эмгек акы	1354,6		243,3	123,5					1721,4
2211 Сапаттык чыгаша	219,9		100,0	10,8					330,7
2212 Сапаттык чыгаша	181,5		50,0		75,0				306,5
2214 Транспорттук чыгаша	381,8								381,8
2215 Ар кандай чыгаша	1823,4	809,7	140,0	30,0	150,0		645,2	1800,0	5398,3
2218 Продукттар						5150,2			5150,2
2221 Жергиликтүү ремонт	1078,3				290,0				1368,3
2222 Жергиликтүү сатып алуулар	434,0				800,0				1234,0
2223 Жергиликтүү					600,0				600,0
2231 Жергиликтүү	150,0				150,0				300,0
2814 Жергиликтүү	411,3						1200,0		1611,3
3111 Жергиликтүү	7473,7						200,0		7673,7
3112 Жергиликтүү	2945,0								2945,0
Жалпы суммасы:	26440,4	809,7	1943,7	880,2	2065,0	5150,2	2045,2	1800,0	41134,4

Каракол айыл окмотунун бөлүм башчысы:

Т. Шыгаев.

Каракол айыл Кеңешинин 31.01.2025-жылдагы
№18 токтомуна №5 тиркеме

Каракол айыл кеңешинин резервдик фондусун түзүү

Статья	1	2	3	4	Суммасы
28241100	102,8	102,8	102,5	103,2	411,3

Кеңештин жооптуу катчысы:

К.Ибраимова.

Каракол айыл кеңешинин 31.01.2025-жылыдагы
№18 токтомуна №7 тиркеме

Каракол айыл аймагынын 2025-жылга атайын каражат эсебинин
киреше жана чыгаша бөлүгү .

Киреше бөлүгү

Статья	Мазмуну	Бардыгы	Квартал боюнча			
			1	2	3	4
14232	Мектепке чейинки кызмат көрсөтүү	5150,2	427,5	1287,6	1947,5	1487,6
	Бардыгы:	5150,2	427,5	1287,6	1947,5	1487,6

Чыгаша бөлүгү

Статья	Мазмуну	Бардыгы	Квартал боюнча			
			1	2	3	4
22181100	Тамак азыктарын алуу	5150,2	427,5	1287,6	1947,5	1487,6
	Бардыгы:	5150,2	427,5	1287,6	1947,5	1487,6

Келештин жооптуу катчысы:

К.Ибраимова

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЬНЫЙ КЕПЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын №19 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**“Каракол таза аймак” МИ 2024-жылдын социалдык - экономикалык
өнүгүү багытында аткарылган иштери жөнүндө**

“Каракол таза аймак” МИ 2024-жылдын социалдык - экономикалык
өнүгүү багытында аткарылган иштери жөнүндөгү ишкананын
жетекчисинин маалыматтын угун жана талкуулаш чыгып, кезектеги сессия
токтом кылат:

1. “Каракол таза аймак” МИ 2024-жылдын социалдык -
экономикалык өнүгүү багытында аткарылган иштери “канааттандырарлык”
деп белгиленсин.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕЧЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЬНЫЙ КЕЧЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 20 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**“Каракол таза аймак” МИ 2024-жылдын бюджетинин
аткарылышы жөнүндө**

“Каракол таза аймак” МИ 2024-жылдын бюджетинин аткарылышы
боюнча “Каракол таза аймак” МИ бухгалтери К.Ашымованын
билдирүүсүн угуп жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. “Каракол таза аймак” МИ 2024-жылдын бюджеттин аткарылышы
“канааттандырарлык” деп белгиленсин

Төрайым

Э.Р.Тилекова

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЬНЫЙ КЕНЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 21 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**“Каракол таза аймак” МИ 2025-жылдын бюджетин бекитүү
жөпүндө**

“Каракол таза аймак” МИ 2025-жылдын бюджетинин кирешес жана
чыгаша болуугу жөнүндө маалыматты угуп жана талкуулап чыгып, кезектеги
сессия токтом кылат:

1. “Каракол таза аймак” МИ 2025-жылдын бюджетти толуктоолор
бекитилсин.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

Каракол айылдык Кеңешинин
2025-жылдын 31-январынын
№ 11 токтому менен бекитилди

Талас областынын Талас районунун
Каракол айыл аймагынын айыл өкмөтүнүн
“Каракол таза аймак” муниципалдык ишканасынын 2025-жылга карат
жылдык киреше жапа чыгаша бөлүгү.

№	Аталышы	Айы	Наркы (сом)	Жалпы суммасы
КИРЕШЕ БӨЛҮГҮ				
	Таза-Суу 420 түтүн (Арал)	12 ай	100	504 000
	2 мектеп, баша бакча айыл өкмөтү	12 ай		500 000
	Техника Арал			200 000
	Таштанды Арал 450 түтүн	12 ай	50	270 000
	Жайыл Арал			300 000
	Таза-Суу Үч-Эмчек 350 түтүн	12 ай	100	420 000
	Таштанды Үч-Эмчек 350 түтүн	12 ай	50	210 000
	Жайыл Үч-Эмчек			300 000
	Техника Үч-Эмчек			200 000
	Таза-суу Каракол 413 түтүн	12 ай	100	495 600
	Техника Каракол			200 000
	Таштанды 413	12 ай	50	247 800
	Жайыл Көкүрө-Базар			400 000
	Сүтат суу (АВН)			300 000
	Жалпы			4 546 800
ЧЫГАША БӨЛҮГҮ				
	Айлык акы	12 ай	188 900	2 266 800
		Мурат (5 ай)	60 000	300 000
	Соц. фонд 17,25%	12 ай	32 585	391 020
			10 350	51 750
			291 835	3 009 570
	Бардыгы (айлык акы, соц. фонд)			30 000
	Канцелярдык товар			80 000
	Хлор			130 000
	Сатуудан түшкөн салык 3%			80 000
	ГСМ транспорт чыгымдар			60 000
	Командировкалык чыгымдар			60 000
	Таштандыга			50 000
	Электр энергияга			
	Ар кандай чыгымдар суу түтүктөр ремонтунга			914 030
	Алтын-Алаңо өнүгүү фондунан Суусамыр жайлоосундагы Мамытбек жолун оңдоо үчүн			133 200
				4 546 800

Жекекчи

Б.О. Сыдыгалiev

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЬНЫЙ КЕНЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 22 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл аймагынын айыл өкмөтүнүн 2024-2027-жылдарга
карата социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн стратегиялык планын
бекитүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын 2021-жылдын 20-октябрындагы №123 “
Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча
банкаруу органдары жөнүндө” Мыйзамынын негизинде кезектеги сессия
токтом кылат:

1. Каракол айыл аймагынын айыл өкмөтүнүн 2024- 2027-
жылдарга карата социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн стратегиялык
планы тиркемеге ылайык бекитилсин (Тиркеме тиркелет).

2. Стратегиялык программадагы иш-чараларды иш-жүзүнө ашыруу
боюнча аракеттерди алып баруу айыл аймагынын айыл өкмөтүнүн
башчысы К.Мамажановго милдеттендирилсин.

3. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө бюджет жана экономика,
жергиликтүү өз алдынча банкарүүнү өнүктүрүү, муниципалдык менчик,
инвестиция жана тышкы экономикалык байланыш боюнча тармактык
туруктуу комиссиясынын төрагасы (Ф. Токушевге) жүктөлсүн.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын 2024-2027-жылдарга карата социалдык-экономикалык
өнүтүү программасы**

1-БӨЛҮМ. АЙМАКТЫН ЖАЛПЫ МҮНӨЗДӨМӨЛӨРҮ	
Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 29-декабрындагы №370 “Кыргыз Республикасынын айыл аймактарынын жаңа шаарларынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жүргүзүү жөнүндө” Жарлыгынын негизинде, Талас облусунун Талас районунун Көпүрө-Базар, Арал жана Үч-Эмчек айыл аймактарын бириктирип, Арал айылын административдик борбор деп аныктоо менен Каракол айыл аймагы уюшулду.	
Териториясы (га)	Каракол айыл аймагы Талас облусунун Талас районунун түндүк чыгыш тарабында жайгашкан. Аймак түндүктөн Чүй облусу менен, түндүк батыштан Шумкар-Уя айыл аймагы менен, түштүк чыгышы Кең-кол айыл аймагы менен чектешет ж.б. Айылдык аймактын борбору Арал айылы. Оңтүштүк борбордон Арал, Үч-Эмчек айылындарынын алыстыгы 40-45 км, Көпүрө-Базар айылынын алыстыгы 75 км, Борбордон алыстыгы 320 км. Айыл аймагы 2024- жылы 29-февралда уюштурулган.
Жалпы аянты (Га)	117240 га
Ландшафт жана жаратылыш шарттары	Каракол айыл аймагы негизинен тоолуу аймактардын катарын толуктайт. Деңиз деңгээлинен 1760-1850 метр бийиктикте жайгашкан. Көскөн континенттик климат айыл чарбасынын өнүгүшүнө олуттуу таасирин тийгизет. Кыска мезгил 5 айга созулат жана катуу кар менен коштолот, минималдуу төмөнкү температура -25...-30 °C жетиши мүмкүн. Жай мезгилинде температура +30...+35 °C чейин жетиши мүмкүн. Жайында орточо температура +25...-30 °C, кышында -15 ...-25°C. Жай мезгилинде кургак, кыш мезгилинде суук жана жаз-күз айдарында жаанчыл мезгилдери болуп өтөт.
АА калкы (адам) анын ичинде аялдары эркектери анын ичинде (айылдарда):	Жалпы- 14100 Аялдар- 7080 Эркектер-7020
Борбору Арал айылы	Жалпы тургундардын саны- 5246, аялдардын саны-2612, эркектер 2634 .
с. Үч-Эмчек айылында	Жалпы тургундардын саны- 3113, аялдардын саны- 1550, эркектер 1563.
с.Көпүрө-Базар айылы	Жалпы тургундардын саны- 5741, аялдардын саны-2858, эркектер 2883.
СЭОНун максаты	Каракол айыл аймагынын социалдык-экономикалык багытын, инфраструктурасын, маданиятын өнүктүрүүгө жана калкынын жашоо шартын жакшыртууга, анын ичинде келечек муундардын инклюзивдүү инновациялык өнүгүүсүнүн бакубатчылыгын арттырууга багытталган.

	Каракол айыл аймгынын экономикасы мал чарбачылыгына, быйканчылыкка багытталган. инновацияларды колдонуу менен чакан жана орто бизнес чиканаларды ачууда, эсеке ишкерлер экологиялык жактан таза продуктуну чыгарышат. Инвестицияларды тартуу менен шамал жана электр энергиясын алуу менен, унаа чыгаруучу завод ачуу менен, көп кабаттуу үйлөрдү куруу менен, аймактын жашинтары иш менен, турак жай менен камсыздалат. Айыл тургундарынын каржысы сабатынуулугун жогорулатуу боюнча окуулар уюштурулат. Аялдардын ден соотугун чыңдоо максатында фитнес клубдар, балдардын ден соолугун чыңдоо боюнча спорттук ийримдери уюштурулат. Бул СЭӨПтө каралган милдеттерди ишке ашыруунун натыйжасында социалдык-коммуналдык инфраструктура жакшыртылып, калктын бардык катмары үчүн анын ичинде балдар, жалагыз бой энелер, кары карталдар, мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар үчүн ыңгайлуу, жагымдуу жана жашоонун бардык шарттары менен камсыз болгон аймак болот. Бул өнүгүү программа жергиликтүү калктын жашоосун жакшыртуу үчүн кызмат кылат. Төмөнкүлөрдү ишке ашыруу Социалдык экономикалык өнүгүү программабыздын негизги максаты болот!
--	---

2-БӨЛҮМ. КАЛК

2.1. (таблица) Калк жана эмгек ресурстары

Категория	факт			күтүлгөн.	прогноз		
	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Жыл башындагы туруктуу калктын саны (адам)	13900	13959	14022	14100	14167	14234	14301
Өсүш темпи %	0,42	0,42	0,45	0,55	0,47	0,47	0,47
анын ичинде аялдар	6922	6952	6983	7020	7055	7088	7122
Жыл башындагы эмгекке жарамдуу курактагы туруктуу калктын саны, (адам)	6707	6764	6825	6894	6956	7018	7080
Өсүш темпи (%)	0,7	0,85	0,9	1	0,90	0,90	0,88
анын ичинде аялдар	3340	3368	3399	3433	3464	3495	3526
Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча иштеткен калктын саны (адам):	5843	5862	5874	5885	5899	5913	5927
Айыл чарба	5655	5659	5649	5640	5631	5622	5613
Өнөр жай	4	4	6	7	10	12	14
Иштетүүчү	-	-	-	-	-	-	-
Электр энергиясы	5	7	8	10	10	10	10
Курулуш	40	45	50	56	60	62	65

Соода	110	115	124	130	135	138	140
Транспорт жана байланыш	14	16	19	22	25	28	30
Бююка кызматтар	15	16	18	20	25	30	35
Калдыктарды кайра шикеттүү	-	-	-	-			
Жумушсуздардын саны (адам)	169	184	201	233	200	180	160
Осун темпи		8,8	9	16	-14	-10	-11
анын ичинде аялдар	96	104	114	133	114	103	91
Исакырчылыктын эц томонку чегинде турган калктын саны (адам)	3408	3360	3296	3214	3149	3084	3019
Осун темпи		-1,4	-1,9	-2,4	-2	-2	-2
Миграцияланган эмгекке жарамдуу калктын саны (эл аралык миграция ботонча кеткендер, адам)	800	850	1000	950	800	750	700
Осун темпи (%)		6,2	18	-5	-16	-6	-6,6

2.2. Эмгекке жарамдуу калктын осунушун менен камсыз кылуу жана эмгек миграциясы маселелерин талдоо:

Каракол айыл аймагыбыздын эмгекке жарамдуу курактагы туруктуу калкынын саны жылдан жылга кобейүүдө. 2024- жылга карата эмгекке жарамдуу калктын саны 6894 түзгөн болсо, 2027-жылга минимум 7080 болуп 186 адамга кобойүүсү күтүлүүдө. Анткени бизде чакан жана орто ишканалар, муниципалдык ишканалар, жеке менчик ишканалар ачылып иштеп, эл жумуш менен камсыз болуп жатат.

Айыл аймагынын эмгекке жарамдуу калкынын санын мындан ары да кобойтүү үчүн айыл өкмөтүбүз дагы жумушчу орундарын түзүү үчүн ишканаларды ачып, жаштарыбызга комплекстердик .тил үйрөтүүчү жана атайын кесилтик багыттагы курстарды ачуу .Буга айыл аймактын өзүнүн бюджети жетиштүү.

ААда расмий катталган жумушсуздардын саны 760 адамга чейин кыскарган, бул эмгекке жарамдуу калктын 12% түзөт.

Айыл аймакта 2027-жылга чейин тапшанданды ташуу жана сортоо ишканасын уюштуруу, таза суу жана канализация менен 100 пайыз камсыздоо жана тейлоо, тигүү цехтерин ачып иштетүүгө көмөктөшүү, жеке жактардыгы кафе, магазин ачуусу, гидрогас куруу пландалууда. Бул иштердин жыйынтыгы менен алдынкы 3 жыл аралыгында 134 адамды жаңы жумуш орду менен камсыздоо пландалууда.

Миграцияланган эмгекке жарамдуу калктын саны 2024-жылга карата 98 адамды түздү – республиканын башка региондорунун көрсөткүчтөрүнө салыштырмалуу аз. Мигранттардын азайуусунун негизги себептери, бул- сырткы өлкөлөрдүн согушунун таасири, мигранттарды класымга алуу кесепетинен кайтып келгендер жана ААта экономикалык мүмкүнчүлүктөрдү келетини. Булар жеңил өнөр жай, энергетика, айыл чарба жана соода.

Корутундулар жана сунуштар :

Калктын жалпы санынын осушу темпи төмөн – жылына 1% жетпейт, ал калктын табигый осушу жана табигый азайышы менен гана жөнгө салынат.

Эмгекке жарамдуу калктын өсүү темпи жылына 1% жакын.

Калктын көбү 49% айыл чарбасында, 6% найызы тоокен тармагында жана 22 % башка тармактарда иштейт.

Жумушсуздуктун деңгээли төмөн – эмгекке жарамдуу калктын жалпы калктын 8% түзөт .

Миграцияланган эмгекке жарамдуу калктын саны республиканын башка аймактарына салыштырмалуу өтө аз.

Сунуштар:

- Айыл жерлеринде ишкерлик кылуу боюнча окутууларды жүргүзүү (тажрыйба алмашуу, форумдар, жарманкелер);
- Агротехникалык көргөзмөлөрдү өткөрүү;
- Жер иштетүү технологиялары, түздөштүрүү жана мал чарбачылыгындагы жаны ыкмаларды үйрөтүү;
- Айылдын өндүрүшүн сатып алуу жана сатуу үчүн жергиликтүү базарларды уюштуруу;
- Жергиликтүү колдонуучулар менен биргелешип долбоорлорду жүзөгө ашыруу;
- Калк өз ден-соолугуна өзү кам көрүү маданиятын калыптандырууга көмөктөшүү;

Калктын демографиясын өстүрүү, жумушсуздардын санын азайтуу, миграциянын санын төмөндөтүү жана иш-менен камсыздалган жарандардын санын көбөйтүү ААтын артыкчылыктуу багыттарына кирет.

3-БӨЛҮМ. КЫЗМАТТАР ЖАНА ЖЕРГИЛИКТҮҮ ИНФРАСТРУКТУРА

3.1. (таблица) Кызматтар жана жергиликтүү инфраструктура

Категория	факт			күтүлгөн.			
	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Ичүүчү сууга жеткиликтүүлүк (%)	50%	50%	60%	60%	80%	85%	90%
Жоюлуктарды катуу тирмечилик калдыктары (КГК) ташып чыгаруу менен камтуу (%)	80%	80%	80%	80%	100%	100%	100%
Ички жолдордун жалпы узундугунап калыптандырылган абалдагы асфальтталган ички жолдордун үлүшү (%)	5%	5%	10%	10%	10%	10%	15%
Көчөлөрдүн жалпы санынан жарыктандырылган көчөлөрдүн үлүшү (%)	10%	15%	20%	25%	30%	50%	60%
Спорттук секцияларга тартылган жарандардын саны (адам)	145	160	180	200	268	300	360
Маданият мейресиндегү ийримге катышкан жарандардын саны (адам)	80	90	100	110	140	170	200

Балдарды мектепке чейинки билим берүү менен камтуу (%)	20%	25%	30%	45%	50%	60%	70%
Балдарды мектептик билим менен камтуу (%)	УСК	45%	45%	50%	55%	60%	70%
Медициналык персонал менен камсыздоо деңгээли (адам)	27	29	30	32	33	34	34
Калктын турак жай менен камсыз болушу (бир түтүнгө жалпы аянттын км, м²)	УСК	12,8	13,0	13,5	13,9	14,3	14,7
<i>(башка көрсөткүчтөр)</i>							

3.2. Учурдагы кырдаалды анализдөө

- Ичүүчү сууга жеткиликтүүлүк.** 2024-жылга карата Каракол айыл аймагынын таза суу менен камсыздалышы 60 % түздү. Көпүрө-Базар айылындагы Таштанаалы көчөсүндө жана трансформация болгон жаңы көчөлөрү о таза суу системасы киргизиле элек. Арат айылындагы Чон боз участкасындагы жаңы конушка,Тамеки сарай жаңы конушуна таза суу тартуу керек. Уч -Эмчек айылындагы ичүүчү таза сууга көпүмча булактан суу түтүктөрүн тартып келүү жана таза суу резервуарына видео көзөмөл орнотуу керек
- Таза суу маселесине байланыштуу көйгөйлөр:
 - аймактын таза суусунун көлөмүн жана сапатын жакшыртуу боюнча жаңы суу трассасын тартып келүү керек,трубаларын жаңыртуу керек,ичүүчү суунун булактарын табуу керек;
 - керектүү жабдыктардын, тетиктердин жаңа шарттардын жетишсиздиги
 - сууга болгон төлөмдөрдүн толук чогулбаганы
 - резервуарларды калиталдык ремонттон өткөрүү жана жарыктандыруунун жетишсиздиги,видеокезөмөлдүн жоктугу

жогорудагы көрсөтүлгөн таза суу көйгөйлөрүн 2027-жылга чейин чечип аймактын ээнин таза суу менен камсыздоону 80% жеткирүү шландалууда.
- Кожолуктарды катуу тиричилик калдыктары (КТК) ташып чыгаруу менен камтуу.** АТР деп кйили аймакта Каракол-таза аймак муниципалдык ишканасы тузулгон, бирок ошону менен бирге материалдык техникалык базасы жок, жайыттан откорулуп берилген техникалар эскилиги жетип, бузук же колдонуудан чыгып калган. Айыл окмоттон бир болмо болупун берилген, бирок компьютер, жумуштарга керектуу шаймандары жок. Жумушчулардын атайын кийимдери жок. Жергиликтүү бюджеттен жаңы атайын техника алуу үчүн акча каражаты жетишсиз. Жаңы техника алуу жана социалдык объектилердин алдына, көчөлөргө таштанды таштоочу урпаларды орнотууга муктаж. Катуу калдыктар жана таштандылар техникалардын жана таштанды чыгаруучу кызматкерлердин жетишсиздигинен улам, өз убагында чыгарылбайт. Таштандыларды чыгаруу үчүн атайын график түзүлгөн. Калктын КТК сын ташып чыгаруусу үчүн Каракол-таза аймак муниципалдык ишканасынын техникалары жетишсиз. Таштанды төлөмдөрү убагында төгүлбойт.Төлөмдөр ар бир түтүнгө бир жылга 600 сомдон деп бекитилген. Тарифтер экономикалык жактан туура саналган эмес, фокус топ, элдик жыйында макулдаша элек. Айыл тургундары менен келишим тузүүдө баарлык жарандар келишимге кол койгон эмес, себеби көпчүлүгү таштандыны үйдөн жок кылабыз деп коюшат. Айыл аймакта 3 айылда таштанды таштоочу жайы бар ,бирок тилекке каршы 3өө тен санитардык жана экологиялык стандартка жооп бербейт.

КТК маселесине байланыштуу көйгөйлөр:

таштандылар сорттолбойт. Таштандыны кайра иштетүүчү, сөргөөчү кызматтар жок. Аяр катмарларга субсидияны кайра карап чыгуу зарылдыгы, төлөмдөрдүн өз убагында чогулбагандыгы таштанды контейнерлеринин жоктугу таштанды чогултуу учун жумушчулардын жетишсиздиги атайын техниканын жоктугу.

4. Каракол айыл аймагындагы 3 айылдын негизги жана **ички жолдорунун** абалы өтө начар абалда турат. Негизги жолдор асфальтталган эмес, эски асфальт жерлерин казылып, чуңкурлар жана тешикчелер пайда болуп, автоунаалар жана техникалардын жүрүүсүнө кыйынчылык туудуруп жатат. Жөө жүргөн адамдарга тротуарлар жок. Көпүрө-Базар айылы менен Арал айылынын ортосундагы 30 км жолдун абалы өтө начар болгондуктан, автоунаа жана техника каттамдары жок.

5. Жалпы жерлерди **жарыктандыруу** иштерин жакшы жонго салына элек. 2025-жылга карата Каракол айыл аймагы боюнча көчөлөрдүн 25 % жарыктандырылган. Ички көчөлөрдү жарыктандыруу боюнча Көпүрө-Базар айылына 7 км, Үч-Эмчек 12 км жана Арал айылына 15 км жерди жарыктандыруу талап кылынат.
6. **Спорт боюнча:** Айыл аймакта спорттун түрлөрү боюнча төмөндөгү секциялар жетишсиз. Алар: бокс, жеңил атлетика, футбол, хоккей, шахмат, шашки ж.б.. Улуттук оюндардан: ордо. Айымдардын ден-соолугун чыңдоосу үчүн атайын машыгуу залдары жок. Арал айылында Тренажердук зал бар. Бирок тилекке каршы аялдар үчүн машыктыруучу тренер жок. Спорт оюндары менен негизинен мектептин жогорку классынын окуучулары жана 40 жашка чейинки жаштар алектенет. Улуу муундагылар жана кыз-келиндер арасында спорт оюндары дээрлик ойнолбойт. Спорт залдар сууктугунан улам кышкысын оюндар аз ойнолот. Волейбол оюндары мектептин спорт залында гана ойнолот. Спортко байланыштуу инвентарлар жетишсиз. Аймагыбыздагы М.Сейталиев атындагы орто мектебинин окуучулары волейбол боюнча республикалык көрсөткүчтөргө ээ болушууда. аймактагы билектүү жигиттер негизинен Көк бөрү оюнун ойношот. Айыл өкмөтү тарабынан акчалай каражаттар бөлүнүп берилет.
7. Аймакта **маданий ийримдери** жок. Ийримди уюштуруп инвестиция тартуу аркылуу уюштуруу учун долбоор жазылган эмес. Ошого байланыштуу, катышууну каалаган жарандар Талас шаарындагы музыкалык мектепке кайрылышат. Жол кире талап кылынат, коопсуз алыска барып келуу. Ошондуктан, айыл ичине маданий кружоктор (комуз, ооз комуз, бий, хор, Манас айтуу ж.б.) уюштурулуусу керек. Айыл аймакта уч мадания уйлору бар бирок музыкалык аппаратуралар жок. Негизи ар мадания уйуно керектуу инвентарларды алуу керек.
8. Балдарга мектепке чейинки билим берүү мекемелеринде, орундун жетишсиздигинен улам, айыл аймактагы 6-жашка чейинки кезекте турган балдардын саны 700 ге жетет. Ошол себептүү, кошумча бала бакча курууну уюштуруу боюнча иштер талап кылынат.
9. Арал айылындагы М.Сейталиев орто мектеби 150 орунга ылайыкталып сатылган жана учурда авариялык абалда турса дагы 300 бала окуйт. Ошондуктан, дагы мектеп имаратын куруу иштерин уюштуруу талап кылынат.
10. Дарыгерлердин жетишсиздигинен жергиликтүү калк районго барып даарыланат, бул транспорт каражаттары, убакыттын туура эмес сарпталышына алып келет. Даарыгерлер кабыл алуусуна шарт тузулгон эмес. Имарат эски, Раковина, Ыссык суусу каралан эмес. Айыл аймагында 14100 калк жашайт. 1700 адамга 1 дарыгер талап кылынат. Бизге учурда 10 дарыгер жетишсиз.

11. Калктын турак жай менен камсыз болушу. Аймактагы жаңы үй-бүлөлөрдүн көбөйүшүнөн улам аймакта жаңы конуштарды кеңейтүү керек. Арал айылында жаңы конуштарды кеңейтүү үчүн жер участкасы жок.

Сүнүш:

- Көпүрө-Базар айылындагы Таптанаалы көчөсүндө жана трансформация болгон аймактагы жаңы көчөлөргө таза суу системасын киргизүү иштерин уюштуруу;

- 2025-2027-жылдарга карата таштандыларды чыгаруу боюнча калкты тейлөөгү 90% га жеткирүүнү пландаштыруу жана тарифти бүтүнкү күндөгү чыгымдарга карата кайра эсептеп чыгуу жана аяргуу үй бүлөлөргө субсидияны карап чыгуу;

- Арал -Көпүрө-Базар айылынын ортосундагы 30 км жолго асфальт тошоо менен 2 айылдын каттамын жакшыртуу боюнча иш алып баруу. Транспорт министрлиги менен байланышуу, кат жазуу;

- Ички көчөлөрдү жарыктандыруу боюнча Көпүрө-Базар айылына 7 км, Үч-Өмчөк 12 км жана Арал айылына 15 км жерди жарыктандырууга иштерин уюштуруу.

- Айыл өкмөтүнүн жаңы имаратын салууну уюштуруу боюнча сунуштамаларды дайындао.

- Жаңы түзүлгөн уч айылдагы ички көчөлөргө электр карагайларып коюл.жалпы көчөлөрдү цемент столбалар менен камсыз кылуу. Ички көчөлөргө шагыл төктүрүп, жаңы конуролорду салуу учурдун талабы.

- каражат жетингүү болсо, тратуарларды салып элдин жашоого болгон кызуугусун арттыруу.

3.3. Жергиликтүү коомчулуктун артыкчылыктуу муктаждыктарына анализ жүргүзүү

Артыкчылык	Мүмкүн болгон чаралардын жалпы сүрөттөлүшү	Күтүлгөн натыйжа жана мөөнөттөр
Каракол айыл аймагынын көчөлөрүн жарыктандыруу Көпүрө-Базар айылынын Алма бак көчөсүнө 1 км, Манас көчөсүнө 2 км, Таптанаалы көчөсүнө 1 км, М.Алыбаев көчөсүнө 1 км, С.Жумагулов көчөсүнө 700 метр, К.Ибраимов көчөсүнө 500 метр, С.Камчыбек көчөсүнө 700 метр	Көпүрө-Базар айылынын жаңы трансформация болгон Алма бак жана Манас көчөсү боюнча 3 км узундукту жарыктандыруу үчүн 70 көчө жарыктандыруу мамыларып жана узундугу 3000 м зымдарды орнотуу. Жалпысынан 7 км узундуктагы жолду жарыктандырууга 270 прожектор керектелет.	2025-2027-жылдарга карата "Узундугу 7 км болгон көчөлөрдү жарыктандыруу айылдын көчөлөрүн жарыктандыруу менен камтууну 75%га жеткирет".
Арал айылынын Чынык-бий, Досаалы уулу Жаныбай көчөсүнө, Эсенаманов көчөсүнө жарыктандырууну уюштуруу	Арал айылынын Чынык-Бий көчөсүнө 6 км, Досаалы уулу Жаныбай көчөсүнө 3 км, Эсенаманов көчөсүнө 6 км жарыктандыруу орнотулган мамыларга	2025-2027-жылдарга карата "Узундугу 15 км болгон көчөлөрдү жарыктандыруу айылдын көчөлөрүн жарыктандыруу менен камтууну 65%га жеткирет".

	проектор коюлат. Кошумча зым жана мамы алуунун керети жок.	
Үч-Эмчек айылынын Т.Алыбек, Мамбетаалы көчөсүнө, Төрөкул, Муктаркан, Осмоналы, Сыдык, Накай, Жапыкул, К.Асанбек, Жалгыз тал көчөлөрүнө жарыктандырууну уюштуруу	Үч-Эмчек айылынын Т.Алыбек көчөгө 2 км, Мамбетаалы көчөсүнө 2 км, Төрөкул көчөсүнө 1,5 км, Муктаркан көчөсүнө 1,8, Осмоналы көчөсүнө 1км, Сыдык көчөсүнө 1км, Накай көчөсүнө 1 км, Жапыкул көчөсүнө 500 метр, К.Асанбек көчөсүнө 500 метр, Жалгыз тал көчөсүнө 700метр жарыктандырууну уюштурулат. Үч-Эмчек айылынын жаңы трансформация болгон Жаныкул, Сары-Булак, Жалгыз тал, Осмоналы, Накай көчөлөрүнө 7 км жарыктандыруу үчүн 156көчө жарыктандыруу мамыларын жаңа узундугу 7000м зымдарды орнотуу. Жалпы узуну 12км жолду жарыктандырууга 268 проектор талап кылынат.	2025-2027-жылдарга карата Жалпысынан 12 км узундуктагы жолду жарыктандырууга 268 проектор "Узундугу 12 км болгон көчөлөрдү жарыктандыруу айылдын көчөлөрүн жарыктандыруу менен камтууну 80%га жеткирет".
М.Сейталиев атындагы орто мектебинде билим берүүнү жакшыртуу.	Балдар окуп жаткан мектептин имаратынын тегерек четин тосуу, сыртын ремонттоо, компьютер стол стул алуу, мультимедиялык класс ачуу, видеокамераларды орнотуу, пожарный сигнализацияны оңдоо, музыкалык аппаратура	М.Сейталиев мектебинин 300 орундуу жаңы имаратын салуу, окуучуларды жыгач устачылыкка үйрөтүү боюнча стапекторду алуу.

	суу, мектептин бакчасын сугарганга суу чыгаруу,	
К.Нанаев орто мектебн боюнча мектептин мугалимдери жапа окуучулар үчүн жагымдуу шарттар тузуу	Усулканага мугалимдер үчүн мультимедиялык класстарды ачуу, физика химия лабораториялык класстарга керектүү каражаттарды алуу, мектептин тегерегин жашылдандыруу. Боюнча көчөттөр алма, ж.б; окуучуларга кесигтик билим берүү боюнча керектүү буюмдарды алуу; интерактивдүү панелдер, класстарга парта шкаф, стол стул алуу. Дене тарбия залына гардероб шкаф. Мектепке бакчага сугарганга бургулап жеринде суу чыгаруу	мектептин мугалимдери жана окуучулар үчүн жагымдуу шарттар тузулот.
Учайылдын: мектептеринде аз камсыз болгон уй-булалордун балдарын жакшы окуган бугуруучулорду ЖРТга даярдоого каражат жагынан жардам беруу. Мектептерде билим сапатынын жогорулашына көмөктөшүү.		
Көңүрө-Базар айылдак жана Р.Айдаралиев орто мектебинин китепканаларын заманбап китепканага айландуу	Электондук китепканага айландуу, керектүү жабдууларды алуу, капиталдык ремонттон өткөрүү, стилин жаңылоо	Китеп окурмандарына жагымдуу жайдай түзүлөт

4-БӨЛҮМ. ЭКОНОМИКАЛЫК ӨНҮГҮҮ

4.1. (таблица) Экономикалык өнүгүү (мин сом)

Категория	факт			күтүлгөн.	прогноз		
	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Негизги фонддор (юридикалык жактар боюнча, үй чарба секторун эсепке албаганда)- (жылдын аягына карата толук наркы боюнча)	91237,1	117230,0	139869,5	162509,0	184266,3	206023,3	227780,9
Экономиканын негизги секторлору боюнча товарларды өндүрүү жана кызмат көрсөтүү колдому:	47716384,0	49285969,0	51053188,0	52685872,0	54483571,3	56281270,6	58078969,9

Айыл чарба: -тоют	398640 00,0	404650 00,0	418680 00,0	423548 00,0	431850 70,0	440153 40,0	448456 10,0
Өсүмдүк өстүрүү -картешка өстүрүү	326478 4,0	364236 9,0	382118 8,0	436707 2,0	473450 1,3	510193 0,6	546935 9,9
Мал чарбачылыгы -эл	458760 0,0	518760 0,0	536400 0,0	596400 0,0	656400 0,0	716400 0,0	776400 0,0
Юридикалык жактардын өнөр жай продукциясынын көлөмү	-	-	-	-	-	-	-
Өнөр жай кызматтары	-	-	-	-	-	-	-
Жөнөтүлгөн продукциянын көлөмү	-	-	-	-	-	-	-
Курулуш - негизги капиталга колдонулган инвестициялар - ар кандай объектилер боюнча жалпы суммада	8169,4	16179,6	17110, 5	34089, 0	34100,0	35000,0	37000,0
Экономикалык иштин түрлөрү боюнча көрсөтүлгөн рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү	491,4	846,8	1007,2	1009,1	1012,1	1013,2	1014,3
Дүң жана чекене соода, автомобилдерди жана мотоциклдерди сатпоо	310243, 0	321680, 0	344058 ,0	382345 ,6	406379, 0	430413, 0	454447, 0
Мейманканалардын жана ресторантардын ишин	6034,5	6611,9	6123,0	7874,7	7982,4	8016,9	8094,6
Транспорттук иш-чаралар жана жүктөрдү сактоо	980591, 2	104819, 1	106919 ,1	108219 ,2	110315, 3	113425, 1	114526, 2
Маалымат жана байланыш	52,4	54,3	58,6	61,2	64,2	67,2	70,2
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	150,0	150,0	150,0	180,1	190,1	200,2	201,2
Кыймылсыз мүлк операциялары	2,2	2,4	3,0	3,7	4,2	4,7	5,2
Кесиптик, илимий жана техникалык инженердик үлүк	192,9	258,3	343,1	414,9	488,9	562,9	636,9
Административдик жана көмөктүү иш-чаралар	1761,9	1815,2	1912,1	2012,1	2115,2	2212,2	2313,1
Билим берүү	5444,7	4506,3	5475,3	5580,2	5612,1	5715,2	5792,1
Саламаттыкты сактоо жана социалдык кызматтар	6,179	6,558	6,778	7,382	7385,1	8464,1	8892,1
Искусство, көңүл алуу жана бөлүмү	2,694	2,889	3,120	3,231	3,345	3,415	4,158

Башка тейлөө кызмат көрсөтүүлөрү	1089,4	1196,2	1220,4	1295,6	1315,2	1395,2	1412,1
Түз инвестициялар	9263,7	12862,7	6580,9	12318,4	13128,1	14158,1	14197,2
Айыл чарба							
Өнөр жай							
Курулуш							
Соода							
Транспорт жана байланыш							
Башка тейлөө кызмат көрсөтүүлөрү	789,6	816,5	898,3	987,2	1053,1	1119,0	1184,9
Калыктарды кайра иштетүү	-	-	-	-	-	-	-
Калктын кирешеси:							
Орточо номиналдык эмгек акы	42,3	59,1	72,1	74,8	76,5	77,4	79,2
Эмгек мигранттарынын которуулары							
Неселдердин орточо өлчөмү	3000	3000	3000	6000	6500	7000	7000
Жолөкмүлдөрдүн орточо өлчөмү	1000	1000	1000	1320	1320	1300	1300
Чакан жана орто бизнестен түшкөн кирешенин орточо өлчөмү							

4.2 Учурдагы кырдаалды жана экономикалык адистешүүнү талдоо

1. Каракол айыл аймагынын экономикасында айыл чарбасы жана мал чарбасынын үлүшү чоң. Мал чарбасы 45 пайыз, ал эми дыйкан чарбасы 45 пайызды түзөт. Ал эми калган 10 пайызы соода сатык тармагына түзөт. Мал чарбасы жана айыл чарбасынын өсүү темпи жогору жыл сайын 2 пайыздан жогору болуп келе жатат. Аймактын агарардык секторунда көп койтойлор бар. Аймактагы Көпүрө базар айылы бийик тоолуу аймакка кирет. Кышы узак жайы салкын болуп турат. Аймактагы дыйкандардын жер иштетүү боюнча тажрыйбасы жетишсиз, айыл чарба техникалары жетишсиз, комбайндар аз. Кээ бир жылдары сугат суу жетишсиз болуп калууда. Өндүрүүчүлөр үчүн жеңилдетилген кредиттердин жетишсизлиги. Каракол айыл аймагында сүт азыктары, жүн, тери, эт, бал, картошка, балык, дан азыктарын сата туруучу жер жана сатып алуучу кардарлардын жоктугу. Сатуу рыногу өнүккөн эмес.
2. Каракол айыл аймагы көбүнчө мал чарбачылыгы менен алектенгендиктен сүт азыгы көп өндүрүлөт. Ошол себептүү, сүт азыктарын кайра иштетүү боюнча жеке бренд иштеп чыгуу менен чакан ишкана ачуу.
3. Каракол айыл аймагында картошканын өндүрүмдүүлүгү жакшы. Бирок, сатуу тармагына кайрылсак, 1 кг картошканын баасы 13 сомду түзөт. Дыйкандардын 6 ай

мээнет кылып, бакканын актабайт. Картошканын баасын жогорулатуу максатында картошка азыгынан чипсы, фри, крахмал ж.б. азыктарын чыгаруучу ишкана ачуу керек. Жеке брендди ачуу менен экспортторго чыгууга мүмкүнчүлүк ачылат.

4. Айтал аймактын айыл чарба жана дыйкан чарба, курулуш, чийки заттарды өндүрүүдө, жеңил өнөр жай тармагында, кондитер жана башка тармактарда квалификациялуу адистердин жетишсиздиги айыл аймактын бардык тармагында өнүгүүсүн кечендетүүдө.
5. Копуро-Базар айылында 2022-жылы 0,84 га жер аянтына 2 кабаттуу 100 орундуу тигүү цехи, вет.аптека, аптека, дөңгөлөк желимдөө, супермаркет, авто жуугуч жана заманбап стилдеги тамактануучу жай куруу боюнча долбоорлор даярдалып, документ иштери бүткөрүлүп, керек болсо инвестор табылган учурда айылдын ишкерлеринин бири бул долбоордун ишке ашуусуна каршы болгон.
6. Азыркы учурда Каракол айыл аймагында мал чарбачылыгы тез өнүгүп келе жаткан тармактардын бири. Замандын талабына ылайык, сүт жана эт багытындагы асыл-тукум малдарды атышып, сандан сапатка өтө баштады.

Аймакта мал чарбасынын басымдуулугунан негизги басым тоют даярдоого бурутулуп, көп жылдык чөптөрдөн эспарист өстүрүлүүдө жана шалбаа чөл чабылууда. Аймактын климаттык шарттарына ылайыкташып жүтөрү өстүрүлүүдө. Аймактын климатына шартташкан малина, клубника жана чеснок айдоо, бал өндүрүү келечектүү болуп саналат. Фермер жана калктын аярлуу катмарларын сапаттуу үрөн менен камсыздоодо айыл өкмөтү тарабынан колдоо талап кылынат.

7. Аймактын мал чарбасын жана айыл чарбасын өнүктүрүүдө томонкүдөй иш чараларды аткаруу зарыл.

- жакынкы жайыттардын түшүмдүүлүгүн жогорулатуу, чөптүн үрөнүн себүү

- ирригациялык системаны өнүктүрүү. Каракол айыл аймагындагы айыл чарба жерлерин сугаруу жана жалпы жерлерди сугаруу үчүн ирригациялык каналдардын картасын түзүү жана алып көйгөйдүү жерлерин аныктоо, участкактордогу арыктарды калыбына келтирүү, кайрак жерлерди сугат жерлерге айландыруу үчүн эски каналдарды реконструкциялоо иштерин жүргүзүү талапка ылайык. Калктын бардык катмарына, анын ичинде аялдарга жаштарга жана аярлуу катмарга айыл чарба өсүмдүктөрүн өстүрүүнүн натыйжалуулугу тууралуу ыкмаларды жана түшүндүрүү иштерин жүргүзүү. Мисалы, органикалык жер семирткичтерди пайдалануу жөтөрүктөтүрүп айдоо жана сапаттуу уроондорду пайдалануу. Аймактын жарандары өстүргөн продукцияларды жармапкелерге алып чыгуу суна көмөктөшүү.

Муниципалдык ишканын жардамы менен сугат суулардын пайдаланышы жана ади.лет бөлүнүтүрүлүшүнө көзөмөл жүргүзүүнү күчөтүү жана атайын схема иштеп чыгуу. Кайсыл аймак кайсы чурда сууну кол керектейт. айылдын ички арыктарын газалоону учурунда көзөмөлдөөнү ишке ашыруу. Мал чарбасын алсак сандан сапатка өтүү боюнча иштерди аткаруу. Аймакта мал союлуучу заманбап жайларды куруу учурдун талабы. Ал эми экономикадан башка тармактары боюнча айтсак. Каракол айыл аймагында учурда 30 дүкөн, 1 ЭКО ТАМ фин тибиндеги тамдарды жасоочу менчик жыгач тилүү ишканасы, 3 пилорама бар. Соц. контракттын негизинде жыл сайын 15-27 те чейин жарандар соц. контракт алып жеке ишкерлик кылуу жана мал чарбасын өнүктүрүү боюнча аракет кылууда.

5-БӨЛҮМ. ИНКЛЮЗИВДУУ ӨНҮГҮҮ

5.1. (заблица) Инклюзивдүү өнүгүү (адам)

Категория	факт			күтүлгөн.	прогноз		
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Иштей ала турган ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар (адам)	320	328	337	349	351	354	355
Иштей албаган оор майыштыгы бар адамдар (адам)	43	45	48	51	51	52	53
Өлө жакыр адамдар (адам)	984	921	879	860	765	720	700
Турмуштук оор кырдаалдагы балдар (адам)	15	15	11	2	1	-	-
Турмуштук оор кырдаалдагы үй-бүлөлөр (бир.)	6	6	4	2	1	-	-
Алыскы калктуу конуштардын калкы (адам)	-	-	-	-	-	-	-
Эмгек мн. рангтарынын жашы 18ге жете элек балдары (адам)	280	291	304	312	280	265	-
Этникалык азчылыктар (адам)	15	14	16	16	15	15	15
Аялдар (адам)	6914	6947	6985	7020	7030	7040	7050
Аялдар (калктын жалпы санынан%)	49,7	49,5	49,3	49,72	49,8	49,8	49,8
Ултайган (жалгыз) (адам)	20	19	18	15	14	12	10
Калктын жалпы санындагы калктын аялуу топторунун бардык категорияларынын (аялдардан тышкары) жалпы үлүшү (%)	24,65	24,7	24,75	24,9	24,5	24	23,5
Гендердик зомбулук учурлары (бир.)	-	-	-	-	-	-	-
Кризистик борборлордун болушу (бир.)	-	-	-	-	-	-	1

5.2. Учурдагы кырдаалга анализ жүргүзүү.

1. Каракол айыл аймагында айыл тургундарынын жашоо шарты ортодон жогорку деңгээлде, ошону менен бирге жакырчылык калктын жалпы санынын 24.9% түзөт.

Информация уюштуруунун максаты үй-бүлөдөгү зордук-зомбулуктун алдын алуу боюнча эркектерге аялдарга, өзүнчө окутуу уюштуруу, учурда жаш балдардын арасында суициддер катталып жаткандыгынан улам илдин алуу максатында мектеп окуучулары менен психологдун тыгыз байланышта иштешүүсү тапал кылынат.

ЖӨЖ органы аз камсыз үй-бүлөлөрдү аныктап, изилдөө актыларын түзүү менен аларга социалдык контракт алуусуна жардам берет. Аз-камсыз үй-бүлөлөр соц.контракты ашышы, өздөрүнүн жараша киреше булактарын табышат.

5.3 Инклюзивдик өкүгүү муктаждыктарына анализ жүргүзүү

Айыл аймны калктын ажруу катмарынын бир бөлүгүн ден мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын, балдардын саны жылдан жылга өсүп жатканын бузулушу, тамак ашты, азык-түлүктүн курамында химиялык заттардын көптүгү, жаш балдарды кызыктырган кытайдан жасалган (чипсы, мармеладдар, газдалган сүзүмдүктөр, ар түрдүү витамин конфеттер). Туура тамактанууну көзөмөлдөбөгөндүктөн учурда кант диабет, жүрөк кан тамыр оорууларына чалдыккан жарандар көбөйүүдө. Ошондой эле күнүмдүк жалданма жумуштарда техникалык коопсуздукту тартуу билип сактабагандыктан ар кандай кырсыктарга туш болуп жөнөл түрдөгү жарааттар алуу менен деле социалдык пенсияга муктаж (кызыктар) болуп МУ калкына ашы көбөйүүдө. Ал эми төрөлөндөн баштап майыштуулукка чалыгып, иштеп албаган оор майыштыгы бар адамдардын саны дагы акырындап өсүүдө. Буга айымдардын өздөрүнүн ден соолугуна карабагандыгы, изандалбаган көш бойлуулук, калктын айрымдары аялдардын ден соолугуна жана маалыматтуу турланууга дуушар болушу, психологиялык психосоматиканын жыйылыгында ден соолугуна кемчилиги менен төрөлүп жаткан балдар. Мурун билимдүү элунда диплому бар гана адамдар ишке орношо алса, бүгүнкү күндө мүмкүнчүлүктөр жана мамлекет тарабынан колдоолор көп болгондуктан жеке ишкерлер ири жана кичи ишканаларды, магазиндерди, ийим тигүүчү цехтердин ачылышы менен жумушчу орундар түзүүдө. Мурун район, облустун биржоруга барып иштөөгө катышууга болгон, учурда техниканын көптүгүнө байланыштуу шаарга барып иштөө кыйынчылыкты жаратпайт, атайым кесибин лалыдеген диплому жок болсо дагы иштөөгө ар кандай катмар менен иштеп менен камсыз болуп, эмгек акы алып жакырчылыктан чыгууга аракеттенүүдө. Ошондуктан жарандар чет өлкөгө эмгек мигрант болуп кетпестен өзүбүздүн жерибизде ишке орнош и мигранттардын саны азайууда. Мигранттардын чет өлкөдө жүргөндө кыска мезгилде Россия мамлекетинде болуп жаткан согуштун кесепети дагы жарандарды өз өлкөбүздө калууга мажбурлаган.

Мигранттардын санынын азайышы менен бирге балдар аялдардын калкында тарбияланып айыл аймшында турмуштук оор кырдаалга кабылган үй-бүлө жана балдардын саны азаят. Ошондой эле эмгек мигранттарынын балдары ата-энеси калтырып кеткен.

Бүгүнкү күндө айыл калкынын зомбулук учурлары катталбаганы менен коомдо мен-алитет катары көнүмүш адат болуп келген айымдарга (келиндерге) улуу муундагы апалар, жандошу тарабынан моралдык зомбулуктар болуп жатканы байкалат. Жакырчылыктан чыгуу боюнча 2024-жылы 27 үй-бүлө жакырчылыктан чыгып соц.контракт алышкан. Алардын ичинен мал башуу, соода тармагы жана малина өстүрүү менен иштөө кылгандар бар. Анан сырткары БУУнун азык түлүк программасын негизинде социалдык долбоорторду ишке ашыруу менен көптөгөн аз камсыз үй-бүлөлөр азык түлүк менен камсыз болушту.

6-БОЛҮМ. МЕЙКИНДИК

6.1. (таблица) Мейкиндик

[illegible]

Суу фондусунун жерлери	-	-	-	-	-	-	-
Занастагы жерлер	-	-	-	-	-	-	-
Иш жүзүндө колдонулган							
Колдонулбаган (баланс)							
Аймактын айыл чарба жерлеринин жалпы аянтындагы иш жүзүндө пайдаланылуучу айыл чарба жерлеринин үлүшү (%)							
Инженердик инфраструктура менен камсыздалган турак жай куруу үчүн арналган жер участкаларынын аянтынын үлүшү (%)							
Инженердик инфраструктура менен камсыз кылынган өндүрүштү жайгаштыруу үчүн арналган жер участкаларынын аянтынын үлүшү (%)							
Категория боюнча пайдаланылбаган же кошумча жерлерди пайдалануу зарылдыгынын прогнозу (га):							
Айыл чарба жерлери							
Өнөр жай, транспорт, байланыш, коргоо жерлери жана башка багыттагы жерлер (бардыгы)							
Калктуу конуштун жерлери (турак жай курулушу)	180192	180891	190792	190891	190911	200112	200223
Токой фондусунун жерлери	4022	4034	4043	4062	4069	4085	4092
Суу фондусунун жерлери							

6.2. Учурдагы кыргыздын анализ жүрүзүү

-Каракол айыл аймагы тоолуу аймактардын катарын толуктайт. Жалпы айыл аймактын аянты 117240 га. Сугат жерлери 3842 га жерди ээлес, кайракы жерлери 540 га жерди түзөт.

Жайыттары 70363 га. Мамлекеттик фондунун жерлерине караганда айыл чарба жерлерин басымдуулук кылат. 2024-жылга карага турак-жай куруу боюнча жер участкаларын алууга кезекке тургандардын саны 256 адам болгон. Бирок, айыл аймактын тургундары негизинен мал чарбачылыгы жана айыл чарбасы менен алектенгендиктен, 540 га кайракы жерди сугат жер категориясына өткөрсө калктын киреше суулагын көбөйтүүгө өбөлгө түзүлмөк.

-Айыл тургундарынын сапынын көбөйгөндүгүнө байланыштуу, турак-жай куруу үчүн жердин жетишсиздигин айыл аймак боюнча чол койгөйлөрдүн бири болуп саналат.

-Каракол айыл аймагындагы Каракол жайлоосуунун Ашмара, Көлтөр, Ашуу-Тор, Жанчар, Кенесары, Жар-Таш жана Үч-Чат озондорунда 3 айылдын фермер малчылары жайлап, малдарын багып келишет. Бирок, Үч-Чат жана Жар-Таш озондорунда 2000 ге жакын баш топуз жайыт-кышы багылгандыктан, эрте жазда чыккан чөптөрдү топуздор жеп салгандыгына байланыштуу жайыт жерлери деградация жана эрозияга айланыуда.

6.3. Мейкиндик планынын элементтери

Мейкиндик планынын өздөртүүдөгү чаралар жана иштер	Күтүлгөн жыйынтыктар
Каракол айыл аймагындагы айыл чарба сапындагы пайдаланылбаган (Көңүрө-Бизир айылында Алма бак жана Манас көчөсү 17 га, Арал айылы 197 га жерди, калктын санынын өсүшү менен жана аймактын жарандарынын кайрылууларынын негизинде турак жай фондунун жерлерине трансформациялоо (багыттын алмаштыруу) керек.	Калктын турак жай менен камсыз болушун жакшыртууга жана кожолуктардын санын 14% га көбөйтүүгө өбөлгө түзөт.
Каракол айыл аймагынын генпланы жок. Себеби жергиликтүү бюджеттин тартыштыгы аркылуу бул иштерди уюштурууга тескоол болот	Айыл аймактын генпланы пайда болот

7-БӨЛҮМ. АЙЛАНА-ЧӨЙРӨ

7.1. (таблица) Айлана-чөйрө

Категория	факт			күтүлгөн өн.			
	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Жаратылышты коргоо зоналарынын, ӨКЖА, микрокоруктардын аянты (га)							
Токойлор ээлеген аймак, анын ичинде жайылма токойлор (га)	4022	4034	4043	4062	4069	4085	4092
Токойлорду каныбына келтирүү (га)							
Деградациятанган жайыттардын аянты (га)	12	14	15	16	14	12	8

Малдын жайытка болгон жүгү (1 айда 1 гектарга чарттуу малдын башынын саны)	1 КРС майда жандык 5 баш	1 майда жалдык 5 баш	1 майда жандык 5 баш	1	1	1	1
Деградацияланган жайыттардын жалпы жайыт аянтына карата үлүшү (%)	19,3	20,3	21,3	22,7	20,3	19,3	11,3
Деградацияга дуусуар болгон айыл чарба жерлеринин аянты (га)	2	3		5 га	6	7	9
Деградацияланган жайыттардын жалпы аянтына карата калыбына келтирилген жайыттардын үлүшү (%)	12	14	15	16	14	12	8
Энергияны үнөмдөө. Кожодуктардын жылытуу үлүшү (%):							
борбордук жылытуу							
электр энергиясы				10			
газ				-			
менен жылытуу				90			
башка орнотуулар							
башка кайра жанылануучу булактар же энергияны үнөмдөөчү орнотуулар (мисалы, көлкө күйүүчү менштер ж.б.)							
КТК полигондорунун саны (даана)	3	3	3	3	3	3	3
КТКны кайра иштетүү боюнча ишканалар же коңшу аймактардагы мындай ишканалар менен макулдануу (бир.)							
Санкцияланбаган полигондордун саны (бир.)							
Кен казып алуу тармагынын объекттери (бир.)	4	4	4	4	4	4	4
Экологиялык тобокелдиги жогору кен казып алуу тармагынын объекттери (даана)	2	2	2	2	2	2	2

Тазалоочу курулмалар аркылуу өткөн саркынды суулар (%)		-		-	-	-	-

6.2. Учурдагы кырдаалга анализ жүргүзүү

Жаратылыш ресурстарынан айыл аймак суунун башы болгондуктан, Талас дарыясына куйгандыктан суунун көлөмү мол. Кен байлыктарынан Андаш, Талды-Булак алтын кендери, Солтон Сары өзөнүнөн чопо кени чыгат. Айыл аймакта кызыл китепке кирген жаныбарлардап ак илбирс, бугу, арка-кулжа, мадыл, сүлөөсүн, купдуз, суусар, улар, жапайы ордок жана башка жаныбарлар. Ал эми, кызыл китепке кирген өсүмдүктөрдөн арча, чычырканак, алма четин, укмуштүү шалба жана башка өсүмдүктөр өсөт.

-Каракол айыл аймагынын Көпүрө Базар айылында “БИО органикалык коомдук бирикмеси” 2014-жылы уюшулуп, жетекчиси И.Айдаралиев шайланган. Уюм таза натуралдык айыл чарба (кырчошка, сабиз, кызылча, карагат ж.б.) өсүмдүктөрүн жана ГМО кошулбаган сүт азыктарын өндүрүп, Кыргызстан боюнча таза продукция менен тамактанууга өбөлгө түзүп келет.

-Каракол айылы алыскы, кыйын жетүүчү айыл болуп саналгандыктан жана торт тарабы тоолор менен күрчөлөп тургандыктан климаттык шарты туруксуз. Кыш айында суу каналдарында суулар тоңуп, катмар-катмар муздар пайда болгондуктан суунун деңгээли көтөрүлүп, турак-жыйнардан калган учурлар болгон.

-айыл аймакта туруксуз аба ырайы учурунда булактагы сууларга жаандын көп жашынан улам өзгөчөрдөн сел жүрүп, сарайларды, жолдорду бөгөп, кыйынчылык туудурган учурлар катталган.

- Айыл аймакта замандын талабына ылайык, борбордук канализациянын жоктугунан улам ар бир үйдө өздөрүнүн саркынды сууларынын чуңкуру казылган. Бул чуңкурлар ар бир үйдө болгондугу тургундардын күнүмдүк жашоо шартына жакшы болгону менен, саркынды суулар жерге агып, жер катмарына сиңип, ичүүчү сууну булган салат деген коркунуч жаралат.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЬНЫЙ КЕНЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 23 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл аймагынын жергиликтүү жамааттарынын Уставын
бекитүү**

Каракол айыл аймагынын жергиликтүү жамааттарынын Уставы менен таанышып жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Каракол айыл аймагынын жергиликтүү жамааттарынын Уставы өзгөртүүдөр жана толуктоолор менен бекитилсин (Тиркеме тиркелет).

2. Токтомдун аткарылышын камсыз кылуу жагы Каракол айыл окмотунун башчысынан суралсын.

3. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө социалдык маселелер, жашыга маалымдоо каражаттары, коомдук уюмдар жана жергиликтүү жимааттар менен байланыш, мыйзамдуулукту, укук тартибин сактоо, жарандардын укугун жана кызыкчылыгын коргоо, жаштар, спорт жана маданият боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын төрайымы (Г.Сарбагышевага) жүктөлсүн.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

Каракол айылдык
кеңешинин 2025-жылдын
31-январындагы № 23
токтому менен
бекитилген.

Каракол айылдык аймактын жергиликтүү жамаатынын

Уставы

- I. Жалпы жоболор
- II. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана жергиликтүү маанидеги маселелер
- III. Жергиликтүү жамааттын жергиликтүү өз алдынча башкарууну жүзөгө ашырууга түз катышуу формалары
- IV. Жергиликтүү жамааттын жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө катышуусу
- V. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун экономикалык негиздери
- VI. Корутунду жоболор

1. Жалпы жоболор

1. Жалпы жоболор

1.1. Каракол айыл аймагынын жергиликтүү жамаатынын Уставы - жергиликтүү жамааттын жыйындарында (чогулуштарында) же курутайларында талкуунун жыйынтыгы менен айылдык кеңештин токтому аркылуу бекитилүүчү, жергиликтүү жамааттын ич-ара жашоо-турмушун негизги эрежелерин жана принциптерин жонго салуучу, жергиликтүү жамааттардын мүчөлөрүнүн укуктарын жана милдеттерин кароочу, жергиликтүү жамааттардын бюджеттик процесстерге катышуусун кошкондо жергиликтүү маанидеги маселелерди жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен жөнгө салынбаган жергиликтүү өз алдынча башкаруу ишинин банка маселелерин чечүүдө жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн бири бири менен жана жергиликтүү жамааттын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен өз ара мамилелеринин тартирбил кароочу акт болуп саналат.

1.2. Ушул Устав Каракол айыл аймагында колдонулат жана өздөрүнүн уюштуруу-укуктук түрлөрүнө карабастан, айыл аймагында иштеп жаткан бардык юридикалык жактар, ошондой эле жеке жактар жана алардын бирикмелери үчүн милдеттүү болуп саналат.

2. Негизги түшүнүктөр жана терминдер

Ушул Уставада төмөндөгү түшүнүктөр жана терминдер колдонулат:

жергиликтүү маанидеги маселелер – жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы, ошондой эле өздөрүнүн түздөн түз эрктерин билдирүү менен жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү чечүүчү, айыл аймагынын калкынын жашоо-турмушун түздөн түз камсыз кылуунун маселелери;

откорүлүп берилген мамлекеттик ыйгарым укуктар – мыйзамдын же келишимдин негизинде аткаруу үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан мамлекеттик органдарга өткөрүлүп берилген айрым мамлекеттик ыйгарым укуктар;

4.1. Жергиликтүү маанидеги маселелерди өзүнүн жоопкерчилиги менен өз алдынча чечүүгө жашы кызыкчылыктары менен бириккен, Каракол айылдык аймакта туруктуу жашаганын Кыргыз Республикасынын жарандары айылдык аймактын жергиликтүү жамаатын түзүшөт.

4.2. Жергиликтүү жамааттын 18 жаптан жогорку мүчөлөрү жынысына, расасына, улутуна, тилине, тегине, мүлктүк жана кызматтык абалына, динге карата мамилесине, гнанымына, коомдук бирикмелерге жана саясий партияларга таандыктыгына карабастан түздөн түз жана/же алар түзүшкөн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы аркылуу жергиликтүү өз алдынча башкарууну ишке ашырууга тей укуктуу.

4.3. Жергиликтүү жамаат өзүнүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары аркылуу эл аралык жана республикалык бирликтерге жана ~~жана~~ жамааттардын ассоциацияларына кирүүгө укугу бар.

4.4. Жергиликтүү жамаат мыйзамдарга ылайык тарыхый, маданий, улуттук жана башка жергиликтүү салттарды жана өзгөчөлүктөрдү чагылдырган расмий символдорду бечилдөөгө укугуу. Символдорду сүрөттөп баяндалышы жана аларды пайдалануунун тартиби айылдык кеңештин токтому менен белгиленет.

5. Жергиликтүү жамааттын мүчөлүгүнө өтүүнүн жана мүчөлүгүнөн чыгуунун тартиби

5.1. Кыргыз Республикасынын жаранын Каракол айылдык аймактын жергиликтүү жамаатынын мүчөсү деп таануу үчүн негиз болуп Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте айылдык аймакта жашаган жер буюмчо каттоодон өтүү фактысы саналат.

5.2. Жергиликтүү жамааттын мүчөсү болуп эсептелбеген (каттоосу боюнча), бирок айылдык аймакта 1 жылдан ашуун жашаган Кыргыз Республикасынын жарандары, ошол жердин жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү органына шайланууга жана шайлоо укуктарын кошпогондо, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү сыяктуу эле калган баардык укуктарга жана милдеттерге ээ.

5.3. Ушул Уставда жана Кыргыз Республикасынын башка мыйзамдарында каралган негиздерден тышкары, Кыргыз Республикасынын жаранын жергиликтүү жамааттын мүчөлүгүнө кирүүсүнө кандайдыр-бир башка шарттарды белгилөөгө жол берилбейт.

5.4. Кыргыз Республикасынын жараны төмөнкү учурда жергиликтүү жамааттын мүчөлүгүнөн чыгат:

- ал Кыргыз Республикасынын жарандыгын жоготкондо;
- аны өлдү, дайынсыз жок болду деп таануу жөнүндө соттун чечими мыйзамдуу күчүнө киргенде;
- каза болгондо;
- айыл аймагынан сырткары туруктуу жашоо үчүн чыгып кеткенде.

6. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн укуктары жана милдеттери

6.1. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү расасына, этностук тиешелүүлүгүнө, динге болгон мамилесине карабастан, төмөндөгү укуктарга ээ:

- жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө катышууга;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына шайланууга жана шайлоого;
- жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында өз ишин профессионалдык негизде (муниципалдык кызматта) ишке ашырууга;

- мыйзамдарда жана ушул Уставда белгиленген тартипте айылдык кеңештин токтомдорунун долбоорун демилгелөө жана аларды айылдык кеңештин кароосуна киргизүү үчүн демилгелүү топторду түзүүгө;

- жамааттын муктаждыгын иликтөөгө жана аларды жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана (же) мамлекеттик органдар менен бирдикте чечүү үчүн демилгелүү топторду түзүүгө;

- инвестицияларды тартуу жана жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүү үчүн долбоордук документтерди иштеп чыгууга;

- айыл өкмөтүнө, айылдык кеңешке, мамлекеттик органдардын аймактык бөлүмчөлөрүнө, уюмдарга, мекемелерге, ишканаларга жана алардын жетекчилерине жеке өзү кайрылууга, ошондой эле сунуштар, арыздар жана даттануулар менен кошо жеке жана коллективдүү кайрылууларды жөнөтүүгө;

- мамлекеттик сырларга тийиштинги бар маалыматтарды, ошондой эле куупа маалыматтарды (кызматтык сырларды) кошпогондо, мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, уюмдардын, мекемелердин жана ишканалардын карамагында турган маалыматтарды оозеки же жазуу түрүндө суратып алууга;

- жергиликтүү жамаатка, айыл өкмөтүнүн башчысына, айылдык кеңештин төрагасына жана депутаттарга алардын бир жылдагы (же жарым жылдагы) аткарган ишинин жыйынтыктары жөнүндө маалымат берүү тууралуу жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына оозеки же жазуу түрүндө кайрылуу жөнөтүүгө;

- жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү үчүн белгиленген жеңилдиктерден пайдаланууга;

- маалыматтарды эркин алууга (жетүүгө) жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кадимки иштөө убактысында муниципалдык менчиктин мүлкүнүн объектилеринин реестринин мазмуну менен таанышууга;

- айыл чарбасына жарактуу Мамлекеттик фондунун жерлерин, муниципалдык жерлерди жана муниципалдык менчикте турган башка мүлктөрдү берүү боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары өткөргөн сатууларга (аукциондорго жана конкурскага) катышууга;

- айылдык чогулуштарга, курултайларга, коомдук угууларга, айылдык кеңештин ачык сессияларына жана айылдык кеңештин туруктуу (убактылуу) комиссияларынын жыйналыштарына, жетекчилеринин макулдугу боюнча айыл өкмөтүнүн, муниципалдык ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын чогулуштарына, жыйындарына катышууга, ал жерде өз пикирин эң-эркин билдирүүгө жана жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча сунуш киргизүүгө;

- жамааттын башка мүчөлөрү тарабынан коомдук тартипти, ушул Уставдын эрежелерин бузган учурда, алардан мыйзамдардын, ушул Уставдын аткарылышын, коомдук тартипти сактоону жана укук бузуларды токтотууну талап кылууга, керек болсо жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына жана укук коргоо органдарына кайрылууга;

- жамааттын жашоо шартын жакшыртуу максатында өткөрүлгөн коомдук пайдалуу, демоорчулук иш чараларына (ашарларга, ишембиликтерге, демоорчулук акцияларына, иш-чараларга, марафондорго) катышууга;

- микрорайондордун, турак жай комплекстеринин, үй, көчө, кварталдык комитеттеринин, жамааттардын (общиналар) кеңештери жана комитеттери түрүндө аймактык коомдук өз алдынча башкарууну Кыргыз Республикасынын мыйзам ченемдерине каршы-каршы келбеген формаларында түзүүгө;

- жаштар комитетин, аялдар кеңешин, аксакалдар кеңешин, ыктыярдуу элдик кошундарды, коомдук алдын алуу борборлорун (КЛАБ) жана башка коомдук уюмдарды түзүүгө же аларга мүчө болуп кирүүгө;

- жергиликтүү бюджетти түзүүгө катышууга, ошондой эле жергиликтүү бюджеттен

чыгымдалып жаткан каражаттар тууралуу, бюджеттик параметрлер, белгилүү бир каржылык мезгилге карата артыкчылыктар жана чечимдер жогундо түшүнүктүү жана жөнөкөйлөтүлгөн формада маалымат алууга (жарандык бюджет),

ушул Уставда жана мыйзамдарда каралган тартипте жергиликтүү жамааттын мүчөлүгүнөн өз эрки менен чыгууга;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана ушул Уставда каралган башка

мыйзамдарында каралган учурларды кошпогондо, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн укуктарын чектөөгө жол беришпейт жана соттук тартипте даттанылышы мүмкүн.

6.2. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү расасына, этностук тиешелүүлүгүнө, динге бөлүнүп калган мамилесине карабастан, төмөндөгүлөргө милдеттүү.

- Кыргыз Республикасынын Конституциясын, мыйзамдарын жана башка ченемдик укуктук актыларын, ошондой эле ушул Уставды бекем сактоого,

- жергиликтүү жамааттын башка мүчөлөрүнүн укуктарын жана эркиндиктерин

жүзөгө ашырууда, Кыргыз Республикасынын башкарууну жүзөгө ашырууда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларды кошпогондо, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн укуктарын чектөөгө жол беришпейт жана соттук тартипте даттанылышы мүмкүн.

- жаныбарлардын, өсүмдүктөрдүн, айбанаттардын, балыктардын, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн укуктарын жана эркиндиктерин жүзөгө ашырууда, Кыргыз Республикасынын башкарууну жүзөгө ашырууда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларды кошпогондо, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн укуктарын чектөөгө жол беришпейт жана соттук тартипте даттанылышы мүмкүн.

- жаратылыш айлана-чөйрөгө, өсүмдүктөргө жана жаныбарларга аяр мамиле жасоого;

- муниципалдык менчикке аяр мамиле жасоого;

- калктуу конуштарда мал кармоодо айдоолорду майкандоого, талаадагы айыл чарба өсүмдүктөрүнүн жыйналган түшүмүн керектөөдөн чыгаруу же жок кылуу, бак-дарактарга зыян келтирүүгө жол бербөөгө, санитардык-көстөрмө жоболорду сактоого;

- мал жайууда малды Кыргыз Республикасынын «Жайыттар жогундо» мыйзамына ылайык жайытка чыгарууга, же атайын мал жайууга ылайык жерлерге жайууга,

- калктуу конуштун ичинде санитардык жоболорду сактоого жана тапшандыларды атайын көрсөтүлгөн жерлерге чыгарууга (мусорный ящиктерге),

- калктуу конуштардагы жалпы колдонуудагы жерлерде жүргөндө тазалыкты сактоого;

- таза сууну, суугат сууну колдонуу эрежелерин сактоого.

7. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жана аны ишке ашыруунун формалары

7.1. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу – жергиликтүү жамааттардын жергиликтүү маанидеги маселелерди өз кызыкчылыктарында жана өз жоопкерчилиги менен өз алдынча чечүүсүнүн Конституция менен кепилденген укугу жана чыныгы мүмкүнчүлүгү.

7.2. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жергиликтүү жамааттардын жергиликтүү өз алдынча башкарууга окүлчүлүктүү жана түз катышуусу менен ишке ашырылат.

7.3. Жергиликтүү жамааттардын жергиликтүү өз алдынча башкарууга окүлчүлүктүү катышуусу айылдык кеңеш аркылуу жүзөгө ашырылат.

7.4. Жергиликтүү жамааттардын жергиликтүү өз алдынча башкарууга түз катышуусу төмөндөгүдөй формада жүзөгө ашырылат:

- коомдук жана мамлекеттик турмуштун бардык маанилүү маселелерин жана жергиликтүү маанидеги маселелерди жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн чогулуштарында, курултайларында, ошондой эле коомдук угууларда талкуулоо,

- жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоолор;

- ченем чыгаруу демилгелерин көтөрүү жана/же жергиликтүү маанидеги өзгөчө маанилүү маселелер боюнча түз добуш берүүгө катышуу.

II. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана жергиликтүү маанидеги маселелер

8. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары

8.1 Каракол айылдык аймактын (айыл өкмөтүнүн, айылдык кеңештин) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары өз ишин Кыргыз Республикасынын Конституциясынын, мыйзамдарынын, башка ченемдик укуктук актыларынын, ушул Уставдын негизинде жана калктын агынан жүзөгө ашырат.

8.2 Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы мыйзамдардын аткарылышы боюнча мамлекеттин жана анын органдарынын алдында, өз иштеринин натыйжалары боюнча жергиликтүү жамааттын алдында жоопкерчилик алып барат.

8.3 Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары Кыргыз Республикасынын Конституциясына, мыйзамдарына, башка ченемдик укуктук актыларына, ушул Уставга ылайык келбеген актыларды чыгарууга, ошондой эле конституциялык жана укуктук кошсуздукка түздөн-түз керкунуч келтирген аракеттерди жасоого, ошондой эле конституцияга, мыйзамга, бütүндүгүн бузууга, улуттар аралык жана диний каршылашууну пропагандалоого жана тутандырууга укугу жок.

9. Айылдык кеңеш

9.1 Каракол айылдык кеңеши – мыйзамда белгиленген тартипте 5 жылдык мөөнөткө түзүлүүчү, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү органы.

9.2 Айылдык кеңеш юридикалык жак болуп саналат жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен анын компетенциясына киргизилген бардык маселелерди өз алдынча чечүүгө укугу бар.

9.3. Айылдык кеңештин ишинин укуктуруучулук-укуктук формасынын негизи болуп анын сессиялары жана туруктуу (убактылуу) комиссияларынын жыйындары саналат. Сессияларды жана жыйындарды өткөрүүнүн тартиби жана алардын мезилдүүлүгү айылдык кеңештин регламентинде белгиленет.

9.4 Айылдык кеңештин сессиялары жана туруктуу (убактылуу) комиссияларынын жыйындары коомчулук үчүн ачык. Ар бир жаран айылдык кеңештин сессияларга, жыйындарга катышууга укугу бар. Эгерде каралып жаткан маселе мыйзамдарга ылайык мамлекеттик сырга тийиштүү болсо, айылдык кеңештин сессиясы жабык өтөт.

9.5. Айылдык кеңеш сессиянын жыйындын датасы жана күн тартиби жөнүндө алдын ала жарандарга маалымдоого, алардын сессияга, жыйындарга киришине шарт түзүүгө, ошондой эле кабыл алынган чечимдер боюнча жергиликтүү жамаатты маалымдоого милдеттүү.

9.6. Айылдык кеңештин депутаты өзүнүн шайлоочулары менен туруктуу байланыш түзүүгө, аларды айылдык кеңештин иши жана шайлоочулардын суроо-талаптарынын аткарылышы тууралуу байма-бай маалымдап турууга милдеттүү. Депутат өзүнө келип түшкөн сунуштарды, арыздарды жана даттанууларды кароого, айылдык кеңештин депутатынын ыйгарым укуктарын аткарууга багыттанган башка иштерди жүзөгө ашырууга милдеттүү.

9.7. Жергиликтүү кеңештин депутаты мезгил-мезгили менен, бирок жылына бир жолу да кем эмес өзүнүн иши жана айылдык кеңештин иштери тууралуу шайлоочулардын алдында отчет берүүгө милдеттүү.

9.8. Депутаттын отчету шайлоочулардын талабы боюнча кайсы учурда гана болбосун өткөрүлүүгө тийиш.

9.9. Депутаттын отчету тийиштүү шайлоо округунун шайлоочуларынын жыйналыштарында же жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн башка жыйындарында (чогулуштарында) өткөрүлөт. Депутат өз отчетун өткөрүүнүн убактысын жана орду жергиликтүү кеңешке жана жергиликтүү жамаатка маалымдайт.

9.10. Жергиликтүү кеңеш жергиликтүү жамааттын алдында депутаттардын отчетторун өткөрүүнүн болжолдуу мөөнөтүн аныктайт жана аларды отчет үчүн керектүү болгон маалымат берүүчү материалдар менен өз учурунда камсыз кылат.

9.11. Шайлоочулардын алдында депутаттардын отчетторун өткөрүү менен байланышкан чыгымдар жергиликтүү бюджеттин эсебинен жүзөгө ашырылат.

9.12. Айыл өкмөтү айылдык кеңештин депутаттарына өздөрүнүн ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууга, шайлоочулардын алдында отчетторун даярдоого жана өткөрүүгө көмөк көрсөтөт.

9.13. Айылдык кеңештин депутаттарын шайлоону өткөрүү тартиби, айылдык кеңештин анын туруктуу (убактылуу) комиссияларынын ишин уюштуруунун тартиби, депутаттын ыйгарым укуктары жана статусу, депутаттын шайлоочулар менен иштөө тартиби «Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жөнүндө», «Жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо жөнүндө», «Жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен белгиленет.

10. Айыл өкмөтү

10.1. Айылдык аймакта аткаруу бийлигин жүзөгө ашыруу үчүн айыл өкмөтү иштейт.

10.2. Каракол айыл өкмөтү юридикалык жак болуп саналат жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен анын компетенциясына киргизилген бардык маселелерди өз алдынча чечүүгө укуктуу. Айыл өкмөтүнүн ишин уюштуруунун тартиби, айыл өкмөтүнүн компетенциясы, айыл өкмөтүнүн башчысынын ыйгарым укуктары «Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы жана ушул Устав менен белгиленет.

10.3. Өз иши боюнча айыл өкмөтү айылдык кеңешке, ал эми өткөрүлүп берилген ыйгарым укуктар боюнча - тийиштүү мамлекеттик органдарга отчет берет.

10.4. Айыл өкмөтү айылдык кеңештин депутаттарына өздөрүнүн ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууга, айылдык кеңештин сессияларын, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйналыштарын өткөрүүгө, ошондой эле шайлоочулардын алдында отчетторун берүүдө көмөк көрсөтөт.

10.5. Айыл өкмөтүнүн кызмат адамдары жана аппаратынын кызматкерлери өзүнүн иштерин Кыргыз Республикасынын мыйзамдырыша ылайык жүзөгө ашырышат, муниципалдык кызматчылар болуп саналышат жана акы төлөнүүчү башка иш менен алектенүүгө тийиш эмес. Муниципалдык кызматкер жетекчи менен макулдашуу боюнча мыйзамдарда тыюу салынбаган каражаттардан кошумча төлөнүүчү тиешелүү кесиптик чөйрөдөгү билим берүү, эксперттик, илимий жана башка чыгармачылык иштер менен алектенүүгө укуктуу. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында партиялык уюмдарды, бирикмелерди жана кыймылдарды түзүүгө жол берилбейт.

11. Жергиликтүү маанидеги маселелер

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары аймактын жашоо-тиричилигин камсыз кылуу системасынын иштешин уюштуруу жана өнүктүрүү, социалдык-экономикалык ландшафттыруу жана калкка социалдык жана маданий кызмат көрсөтүү үчүн «Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 18-беренесинде белгиленген жергиликтүү маанидеги маселелерди чечет.

III. Жергиликтүү жамааттын жергиликтүү өз алдынча башкарууну жүзөгө ашырууга түз катышуу формалары

12. Жергиликтүү жамааттын курултайы

12.1. Жарандардын жыйындарында (чогулуштарында) жергиликтүү жамааттын өкүлдөрүнүн ичинен шайланган курултайдын делегаттары жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү менен талкуулоону талап кылган жергиликтүү маанидеги маанилүү маселелер боюнча коллективдүү чечим кабыл алуу үчүн Кыргыз Республикасынын Президентинин 2001-жылдын 2-майындагы N 152 Жарлыгы менен бекитилген «Жергиликтүү жамааттын өкүлдөрүнүн элдик курултайы жөнүндө жободо» белгиленген тартипте айыл аймагында жергиликтүү жамааттын курултайы (мындан ары - курултай) чакырылат.

12.2 Курултай төмөнкүлөрдү камтуу менен жергиликтүү жамааттардын турмуштук мааниге ээ болгон бардык маселелерин кароого укуктуу:

- жергиликтүү жамааттын Уставын кабыл алуу, ага өзгөртүү жана толуктоо киргизүү,
- өнүктүрүү программаларын жана пландарын, ошону менен бирге жергиликтүү жамаат менен жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын биргелешкен аркеттер пландарын, аймактын социалдык-экономикалык өнүктүрүү жана жергиликтүү калкты социалдык коргоо программаларынын долбоорлорун (мындан ары – СЭӨП, БАП ж.б.),
- жергиликтүү жамааттардын аймагында өзүн-өзү каржылоону, өзүн-өзү камсыз кылууну, өзүн-өзү жолго салууну уюштуруунун негизги принциптерин жана эрежелерин бекитүү;
- жергиликтүү жамааттардын жергиликтүү бюджетин, ошондой эле бюджеттен гынакаркы каражаттарын түзүү, аткаруу жана пайдалануу;
- коомдук тартипти коргоо боюнча негизги эрежелерди жана иш-чараларды белгилөө, маирамдарды, жүрүшгөрдү жана диний ырым-жырымдарды, башка иш-чараларды уюштуруунун жергиликтүү жамааттардын турмуш-тиричилигине таасир этиши мүмкүн болгон экологиялык жана санитардык талаптарды сактоо;
- өзгөчө кырдаалдарда жана коомчулуктун таламында жергиликтүү жамааттардын күчүн жана каражатын мобилизациялоону талап кылган башка шарттарда жергиликтүү жамааттардын мүчөлөрүнүн коомдук кызмат отолуу боюнча милдеттүү нормаларды белгилөө;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана жергиликтүү жамааттардын Уставына каршы келбеген, жергиликтүү жамааттардын турмуш-тиричилигине тиешеси бар башка маанилүү маселелерди кароо.

12.3. Курултайдын чечимдери сунуштама түрүндө болот жана айыл өкмөтүнүн башчысынын катышуусу менен айылдык кеңеште милдеттүү түрдө каралат. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ушул Уставга карама каршы келбеген жергиликтүү жамааттын курултайынын чечимдери айылдык кеңеш жактыргандан кийин айыл аймагынын бардык жеринде аткаруу үчүн милдеттүү болуп саналат. Курултайды чакыруу, анып күн тартиби жала өткөрүү датасы айылдык кеңеш тарабынан кабыл алынат. Жергиликтүү жамааттын курултайын даярдоо жана өткөрүү айыл өкмөтүнө жүктөлөт.

12.4. Курултайдын делегаттары жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн санына жана айыл аймагынын өзгөчөлүктөрүнө жараша айылдык кеңеш тарабынан белгиленген өкүлчүлүктүн нормаларына ылайык, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү жашаган жери боюнча айылдык жыналыштарда (чогулуштарда) шайланат.

Огерде айыл аймагы бирден ашык калктуу пункттан турса, анда өкүлчүлүктүн нормасы ар бир айылдын калкынын пропорционалдык санынын өкүлчүлүгүн эске алууга зарыл.

12.5. Күн тартибин көрсөтүү менен курултайды чакыруу демилгеси айылдык кеңешке, айыл өкмөтүнүн башчысына, жергиликтүү жамааттын демилгечи тобуна тийиштүү болот.

12.6. Жергиликтүү жамааттын демилгечи тобунун демилгесинин негизинде курултайды чакыруудан баш тартуу сотко даттангылышы мүмкүн.

12.7. Курултайды чакырууну уюштуруунун, курултайга делегаттарды шайлоонун тартиби, ошондой эле жергиликтүү жамааттын курултайынын иштин уюштуруунун тартиби Кыргыз Республикасынын Президентинин 2001-жылдын 2-майындагы N 152 Жарлыгы менен бекитилген «Жергиликтүү жамааттын өкүлдөрүнүн элдик курултайы жөнүндө» Жободо белгиленет.

13. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн ченем чыгаруу (элдик) демилгеси

13.1. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча ченем чыгаруу (элдик) демилге укугуна ээ. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү тарабынан ченем чыгаруу демилгеси тартибинде иштелип чыккан жана айылдык кеңешке киргизилген токтомдун долбоору милдеттүү түрдө демилгечилердин жана башка кызыкдар тараптардын өкүлдөрүнүн катышуусунда каралууга жатат.

13.2. Каракол айыл аймагында жашашкан жергиликтүү жамааттын 600 мүчөсү жергиликтүү ченем чыгаруу демилге укугуна ээ.

13.3. Ченем чыгаруу демилгесин ишке ашырууга чет элдик жарандар, мыйзам тартибинде аракетке жөндөмсүз деп таанылган, ошондой эле соттун өкүмү боюнча эркиндигинен ажыратылган жерде кармалган жарандар катыша албайт.

13.4. Элдик ченем чыгаруу демилгени ишке ашыруу Кыргыз Республикасынын бардык аймагында же айыл аймагында согуштук же өзгөчө кырдаалдар киргизилген шарттарда жол берилбейт.

13.5. Ченем чыгаруу демилгеси иретинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама каршы келген айылдык кеңештин токтомушун долбоорлору айылдык кеңешке киргизилиши мүмкүн эмес.

14. Айылдык кеңештин ченемдик укуктук актыларынын (токтомдордун) долбоорлорун демилгелөө тартиби

14.1. Айылдык кеңештин токтомунун долбоорун демилгелөө жана киргизүү тууралуу сунуш менен чыккан жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү элдик демилгени ишке ашыруу үчүн курамы 21 адамдан кем эмес демилгелүү топту түзүшөт. Айыл аймагында жашап турган жана 18 жашка чыккан жергиликтүү жамааттын мүчөсү демилгелүү топтун мүчөсү болуу алат (*Демилгелүү топтун мүчөлөрүнүн саны жергиликтүү жамааттар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары ыктыяры менен белгиленет*).

14.2. Демилгелүү топ айылдык кеңештин токтомунун долбоорун иштеп чыгуу жана аны айылдык кеңешке киргизүү үчүн кол топтоо, аны айылдык кеңеш караган учурда жергиликтүү жамааттын кызыкчылыгын көргөн үчүн түзүлөт.

14.3. Демилгелүү топтун мүчөлөрү төмөндөгүдөй укуктарга ээ:

- айылдык кеңештин токтомунун долбоорун иштеп чыгуу;
- токтомдун долбоорун айылдык кеңешке киргизүү демилгесин колдоого кол топтоо;
- элдик демилгени ишке ашыруу боюнча мыйзамдуу жолдор жана каражаттар аркылуу маалыматтарда жайылтуу;
- жыйналыштарда (чогулуштарда), курултайларда, коомдук угууларда жалпыга маалымдоо каражаттарында, ошондой эле жарандардан кол топтоо учурунда айылдык кеңешке токтомдун долбоорун киргизүү тууралуу сунуш үчүн үгүт иштерин жүргүзүү;

- мыйзамдарда тыюу салынбаган жана жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча ченем чыгаруу (элдик) демилге укугун ишке ашырууга багытталган башка аракеттерди аткаруу.

14.4. Демилгелүү топ өзүнүн ичинен ачык добуш берүү менен мүчөлөрүнүн жалпы санынын көпчүлүк добушу менен демилгелүү топтун координаторун шайлоого укуктуу. Координаторду шайлоо тууралуу демилгелүү топтун чечими протокол менен жол-жоболонтурулат, ага демилгелүү топтун мүчөлөрү кол коет.

14.5. Демилгелүү топтун координатору төмөндөгүдөй укуктарга ээ:

- демилгелүү топтун кызыкчылыгын мамлекеттик органдарда жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында коргоп чыгууга;

- демилгелүү топтун ишин координациялоого;

- токтомдун долбоорун иштел чыгууга катышууга, кол топтоого жана токтомдун долбоорун киргизүүнү колдоо боюнча үгүт иштерин жүргүзүүгө, мыйзамдарда тыюу салынбаган жана жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча ченем чыгаруу (элдик) демилге укугун ишке ашырууга багытталган башка аракеттерди жасоого.

14.6. Демилгелүү топтун чечими анын катышуучуларынын көпчүлүк добушу менен кабыл алынат.

14.7. Кол топтоо демилгелүү топ түзүлгөндөн кийин жана ченемдик укуктук актынын долбоору негиздемеси менен даярдалгандан кийин башталат.

14.8. Ченемдик укуктук актынын долбоору демилгелүү топ тарабынан айылдык жыйналыштарда (чогулуштарда, курултайларда), дайындуу коомдук жерлердеги же жергиликтүү жалпыга маалымдоо каражаттарындагы жарнактарда жалпыга маалымдалышы мүмкүн.

14.9. Кол топтоо укугу демилгелүү топтун мүчөлөрүнө тандык болот. Жарандардын колун топтоого багытталган иш-чараларына даярдоого жана өткөрүүгө багытталган чыгымдар жергиликтүү жамааттын каражаттарынын эсебинен ишке ашырылат. Кол топтоону жүргүзгөн демилгелүү топтун мүчөсү айылдык кеңештин кароосуна сунуш кылынган токтомдун долбоорунун текстин тааныштыруу үчүн жарандарга берүүгө милдеттүү.

14.10. Жарандардын колун топтоо жашаган, иштеген, кызмат өтөгөн, окуган жерлери боюнча, ошондой эле башка жерлерде жүргүзүлүшү мүмкүн.

14.11. Жергиликтүү жамааттын мүчөсү токтомдун долбоорун колдоо иретинде бир гана жолу кол коюуга, ошондой эле демилгени тобуна арызын берүү аркылуу айылдык кеңешке кол коюу барагып өткөргөнгө чейин өзүнүн колун чакыртып алууга укуктуу.

14.12. Демилгелүү топ жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн үчтөн биринин бар экендигин тастыктаган кол топтоо бүскөндөн кийин токтомдун долбоорун айылдык кеңешке киргизет.

14.13. Токтомдун долбоорун киргизүү үчүн демилгелүү топ токтомдун долбоорун демилгелүү топтун өкүлдөрүнүн катышуусу менен айылдык кеңештин кезектеги (кесексиз) сессиясында кароо жолунда арыз менен айылдык кеңештин төрагасына кайрылат.

14.14. Токтомдун долбоорун кароо тууралуу арызга төмөндөгүлөр кошо тирелет:

- токтомдун долбоорун айылдык кеңештин кароосуна киргизүү тууралуу чечим кабыл алынган демилгелүү топтун жыйналышынын протоколу;

- токтомдун долбоорунун тексти, ошондой эле анын электрондук версиясы;

- маалымат-негиздеме;

- айылдык кеңештин мурда кабыл алынган токтомуна өзгөртүүлөр жана/же толуктоолор киргизилген учурда салыштырма таблица;

- төмөндөгү маалыматтар камтылган кол коюу барагы: жергиликтүү жамааттын мүчөсүнүн фамилиясы, аты, атасынын аты, туулган датасы, жашаган (туруктуу) жери, паспортунун сериясы жана номери, айылдык кеңешке демилгелүү топ даярдаган токтомдун долбоорун киргизүү үчүн коюлган колу.

14.15. Элдик демилге иретинде жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү тарабынан киргизилген айылдык кеңештин токтомунун долбоору айылдык кеңеш тарабынан милдеттүү түрдө эң жакынкы өтө турган кезектүү (кезексиз) туруктуу комиссиянын жыйылында жана айылдык кеңештин сессиясында каралууга жатат. Аталган долбоорду айылдык кеңештин туруктуу комиссиянын жыйылында жана сессиясында кароо демилгелүү толугу менен мүчөлөрүнүн милдеттүү түрдө катышуусу менен жүргүзүлөт.

14.16. Айылдык кеңеш маанилүү мурда ишин токтоткон учурда жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү тарабынан киргизилген токтомдун долбоору өз күчүн сактап калат жана жаңы чакырылыштагы айылдык кеңеш тарабынан каралууга жатат.

14.17. Жергиликтүү жамааттын элдик демилге укугун эркин ишке ашырууга күч колдонуу, коркутуу, алдоо, сатып алуу же башка жолдор менен тоскоолдук кылган, айылдык кеңешке токтомдун долбоорун киргизүү жөнүндө үгүттөө жүргүзүүгө бөгөт болгон адамдар, ошондой эле документтерди, кол коюу барагындагы жарандардын колдорунун аныктыгын бурмалаган мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызмат адамдары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жоопкерчиликке тартылышат.

15. Айылдык чогулуштар

15.1. Жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн пикирлерин эске алуу, айылдык кеңештин депутаттарынын жана айыл өкмөтүнүн бапчысынын маалыматтарын угуу жана талкуулоо максатында бир көчөнүн, бир кварталдын, кичи райондун же айылдын аймагында жашашкан жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн катышуусу менен айылдык чогулуп өткөрүлөт, ал боюнча сунуштар кабыл алынат.

15.2. Чогулуштарды даярдоо, өткөрүү жана натыйжаларын аныктоо ачык айкын ушул Уставда белгиленген тартипте ишке ашырылат.

15.3. Айылдык чогулушта талкуулашып жаткан маселелер боюнча жергиликтүү жамааттардан түшкөн суроолорго, сунуштарга, сын-пикирлерге жооптор мүмкүнчүлүккө жараша ошол жерде берилет, ошол жерде жооп берүүгө мүмкүн болбой калган учурда жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан 3 күндүн ичинде каралат, алардын жыйынтыктары суроолорду, сунуштарды, сын-пикирлерди берген айылдык чогулуштун катышуучуларына жазуу жүзүндө маалымдалат.

15.4. Айылдык чогулуштарды өткөрүү менен байланышкан чыгымдар жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен жабылат.

16. Айылдык чогулуштарда каралуучу маселелер

Айылдык чогулуштарда төмөндөгү маселелер каралат:

- жергиликтүү жамааттын уставынын долбоору, ошондой эле жергиликтүү жамааттын уставына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө ченемдик укуктук актынын долбоору;

- айыл аймагын өнүктүрүүнүн программаларынын жана пландарынын долбоорлору (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.), жана аларга өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө долбоорлор;

- айылдын, кварталдын, көчөнүн белгилүү болгон өзгөчө көйгөйлөрүн чечүү боюнча биргелешипкен аракеттердин планы;

- айылдык аймакта этностор аралык мамилелерди жакшыртуу, этностор аралык конфликттерди болтуроо боюнча алдын алуу жумуштарын жүргүзүү;

- жергиликтүү жамааттын муниципалдык менчигин пайдалануунун жана тескөөнүн тартибин белгилөө;

- ичүүчү сууну, сугат сууну пайдалангандыгы (эгер болсо канализация, жылуулук менен камсыз кылуу), ошондой эле тиричилик калдыктарын жана башкаларды жыйтоо жана чыгаруу үчүн тарифтерди талкуулоо;
- турак жай фондусун, турак жай-коммуналдык чарбаны өнүктүрүү жана көчөлөрдү, кварталдарды, айылдарды көркөндүрүү;
- аймакты куруунун башкы планы, архитектура жана шаар куруунун нормаларын жана чрежелерин сактоо маселелери;
- жергиликтүү жамааттар демилгелеген (элдик демилге) чөпөмдүк укуктук актылардын долбоорлору;
- айыл башчысынын кызмат ордуна талпкерлерди кароо;
- айылдык кеңештин депутаттарынын, айыл өкмөтүнүн башчысынын бир жылдагы (жарым жылдагы) ишинин жыйынтыктары жөнүндө маалыматтарын угуу;
- айыл аймагынын территорияларынын чектеринде айыл аймактарын, калктуу конуштарды түзүү жана жоюу тууралуу маселелерди талкуулоо, алардын чек араларын белгилөө жана өзгөртүү, администрациялык борборду белгилөө жана которуу, калктуу конуштардын категорияларын аныктоо, айыл аймагын, айылдарды, көчөлөрдү атоо жана кайра атоо, ошондой эле алардын аталыштарындагы транскрипцияларды өзгөртүү;
- жергиликтүү жамааттын турмуш-тиричилигин камсыз кылууга байланышкан башка маселелер.

17. Айылдык чогулуштарды өткөрүүнүн мезгилдүүлүгү

17.1. Айылдык чогулуштар айыл өкмөтүнүн башчысы, айылдык кеңештин депутаттары тарабынан, ошондой эле жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн (демилгелүү топтун) сунуштары боюнча зарылчылыкка жараша пайда болгон маселелерге ылайык, бирок жылына эки жолудан аз эмес, ушул Уставда белгиленген мөөнөттө жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүн алдын ала кабарлоо аркылуу чакырылат.

17.2. Кечиктирилгис маселелерди чечүү үчүн чогулуштар айыл өкмөтүнүн башчысы, айылдык кеңеш же анын төрагасы тарабынан белгилеген мөөнөттө жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнө жана кызыктар адамдарга шашылыш тартилге алдын ала кабарлоо менен чакырылышы мүмкүн.

18. Айылдык чогулуштарды өткөрүү демилгеси

18.1. Айылдык чогулуштарды өткөрүүнүн демилгечилери катары жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү (демилгелүү топтор), айылдык кеңештин депутаттары, айыл өкмөтүнүн башчысы, айылдык кеңеш боло алышат.

18.2. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү айылдык чогулуштарды өткөрүү боюнча саны 70 адамдан кем эмес демилгелүү топту түзүүгө укуктуу.

18.3. Эгерде демилгелүү топ, айылдык кеңештин депутаттары айылдык чогулушту өткөрүүнүн демилгечиси катары чыккан учурда, анда жогоруда көрсөтүлгөн субъекттер айыл өкмөтүнүн башчысына, айылдык кеңештин төрагасына өздөрүнүн кайрылуусунда белгиленген жергиликтүү маанидеги маселе (маселелер) боюнча айылдык чогулуш өткөрүүнүн зарылдыгы жөнүндө кайрылуу жөнөтүшөт.

18.4. Эгерде айыл өкмөтүнүн башчысы, айылдык кеңеш же болбосо анын төрагасы айылдык чогулушту өткөрүү демилгесин которсо, айылдык чогулушту өткөрүү жөнүндө чечим, тийиштүүлүгүнө жараша, айыл өкмөтүнүн башчысы, айылдык кеңеш же болбосо анын төрагасы тарабынан өз алдынча кабыл алынат.

19. Айылдык чогулушту өткөрүү демилгеси менен кайрылуу

19.1. Айылдык чогулушту өткөрүүнү демилгелеген кайрылуу өзүнө төмөнкүлөрдү камтышы керек:

- айылдык чогулушту өткөрүүнү зарылдыгы жөнүндө негиздемени;
- иш-чаранга катышуучуларынын боюмолдуу санын (көчөлөрдүн, кварталдын, айылдын, айылдардын, айылдык аймактын);
- иш-чараны өткөрүү болжолдонгон орунду;
- кароого киргизилип жаткан маселени (маселелерди);
- демилгелүү топтун мүчөлөрү жөнүндө маалыматтар, алардын фамилияларын, ысмдарын, атасынын аттарын, жашаган жерлери.

19.2. Кайрылуу айыл өкмөтүнүн башчысы же айылдык кеңештин төрагасы тарабынан кайрылуу катталган күндөн тартып 14 күндүн ичинде каралат.

19.3. Кайрылууну кароонун жыйынтыктары боюнча айыл өкмөтүнүн башчысы айылдык чогулушту өткөрүү жөнүндө чечим кабыл алат жана аларды өткөрүүнү уюштурат, же болбосо аларды өткөрүүдөн баш тартат.

Кайрылууну кароонун жыйынтыктары боюнча айылдык кеңештин төрагасы кайрылуу менен макул болгон учурда айыл өкмөтүнүн башчысына айылдык чогулушту өткөрүүнү тапшырат же болбосо аларды өткөрүүдөн баш тартат.

19.4. Айыл өкмөтүнүн башчысы, айылдык кеңештин төрагасы төмөнкү учурларда айылдык чогулушту өткөрүүдөн баш тартууга укуктуу:

- ушул Уставдын 19.1.-пунктунда көрсөтүлгөн талаптар бузулганда;
- аларды башка мыйзамдуу жолдор менен чечүүнүн мүмкүнчүлүгүнө байланыштуу, кайрылууда көрсөтүлгөн маселелерди чогулуштарда талкуулоо максатка ылайыксыз болгондо;

- эгерде кайрылууда көрсөтүлгөн маселелер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын нормаларына жана ушул Уставга карама-каршы келгенде.

Айыл өкмөтүнүн башчысынын, айылдык кеңештин төрагасынын айылдык чогулушту өткөрүүнү четке кагуу тууралуу чечимдери сөг тартибинде даттанышы мүмкүн.

20. Айылдык чогулушту уюштуруунун тартиби

20.1. Айылдык чогулушту өткөрүү жөнүндө чечимде төмөнкүлөр каралат:

- иш-чараны өткөрүүнүн орду, датасы жана мөөнөттөрү;
- айылдык чогулушка киргизилип жаткан маселелердин аттары жана (же) документтердин аталыштары (айыл өкмөтүнүн чечими, айылдык кеңештин токтому);
- талкуулашып жаткан маселелер боюнча кызыкдар адамдардан ой пикирлерди жана сунуштарды кабыл алуунун тартиби.

20.2. Айылдык чогулушка жергиликтүү жамааттын ой пикирин эсепке алуу, угуу, талкуулоо жана жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча сунуштамаларды жыйноо үчүн күн тартибинде бир эле убакта бир нече маселе киргизилиши мүмкүн.

20.3. Айыл өкмөтүнүн башчысы айылдык чогулушту өткөрүүгө карата дайындык көрүүнүн жүрүшүндө:

- чогулуш өткөрүлгөнө чейин 5 күн каалаган кечиктирбестен, бул үчүн жалпыга маанигидеги каражаттарын, почта кабарландырууларын, короолой (батырлер боюнча) кыдырып чыгууну, кулактандырууларды жана башка мүмкүн болгон каражаттарды пайдалануу менен айылдык аймактын (көчөлөрдүн, кварталдын, айылдын, айылдардын) жашоочуларын демилгечи, чогулушка киргизилген маселе, иш-чараны өткөрүүнүн тартибин, орду, датасы жана убактысы тууралуу кабарландырууну уюштурат;

- айылдык аймактын (көчөлөрдүн, кварталдын, айылдын, айылдардын) жашоочуларына жана бардык кызыкдар болгон мамлекеттик органдардын, катышуу ниетин билдиришкен жеке жана юридикалык жактардын эркин жетимдүүлүгүн камсыз кылат;

калкка (иш-чаранын катышуучуларына) жалпыга маалымдоо каражаттары аркылуу, же коомчулук үчүн жеткиликтүү жерлерге маалыматтарды жайгаштыруу менен чечимдерди жана сунуштамаларды аткаруу боюнча кабыл алынган же көрүлгөн чаралар жөнүндө билдирүүгө милдеттүү.

21.11. Эгерде ага тийиштүү аймактын (көчөлүн, кварталдын, айылдын, айылдардын) айылдык чогулушка чакырылгандардын 70 адамдан кем эмес катышса, айылдык чогулуш укук ченемдүү болуп эсептелет.

21.12. Тийиштүү аймактын (көчөлүн, кварталдын, айылдын, айылдардын) жашоочуларынын, же айылдык чогулушту өткөрүү үчүн чакырылган катышуучулардын зарыл саны болбогон учурда, анда көрсөтүлгөн иш-чаралар катышуучулардын макулдугу менен белгилүү мөөнөткө жылдырылат.

22. Коомдук угуулар

22.1. Коомдук угуулар – калктын кызыкчылыгын эске алуу менен жамааттын турмушунун маанилүү маселелери боюнча калктын пикирин иликтеп билүү, алардын катышуучуларынан сунуштарды жана рекомендацияларды алуу жана оптималдуу, таразаланган чечимдерди аныктоо үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын демилгеси боюнча өткөрүлүүчү, ачык талкуу формасында уюштурулган иш-чара.

22.2. Коомдук угуулар жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан сунуш кылынган чечимди коомчулук канчалык колдоорун түшүнүүгө мүмкүнчүлүк түзөт, калкка талкууланган маселе боюнча өзүнүн ой пикирин айтууга, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, мамлекеттик органдардын аймактык бөлүмчөлөрүнүн жетекчилеринен суроого жооп алуугу, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына өз жумуштарынын сапаты жөнүндө жана алардын жасаган жумушуна элдин канааттандырылуусу жөнүндө билүүгө, зарыл болгон учурда өз иш-аракеттерин элдин кызыкчылыктарын эске алуу менен оңдоп-түзөтүүгө мүмкүнчүлүк берет.

22.3. Коомдук угуулар жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча өткөрүлүшү мүмкүн, аларды чечүүдө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын туура чечимдерди кабыл алуулары үчүн жергиликтүү жамааттын ой пикирлери өзгөчө маанилүү болуп саналат.

22.4. Коомдук угууларга алып чыгарылуучу маселелер:

- жергиликтүү бюджетти түзүү жана аткаруу;
- өнүктүрүү программаларынын жана ишандарынын долбоорлору (анын ичинде СЭӨН, БАИ ж.б.);
- муниципалдык менчикти башкаруу (муниципалдык жерлерди, объекттерди ж. б. сагуу, ижарага берүү, пайдалануу);
- ичүүчү жана суугат суу боюнча, канализация, жылуулук менен жабдуу, турмуш-тарбиялык калыктарды жыйноо жана ташып чыгаруу ж. б. тарифтерди бекитүү;
- жергиликтүү жамааттын жашоо-турмушун камсыз кылуу менен байланышкан башка маселелер.

22.5. Жергиликтүү жамаат үчүн өзгөчө мааниге ээ болгон маселе боюнча жергиликтүү жамааттын ой пикирин дыкай иликтоо, угуу, талкуулоо, сунуштамаларды чогултуу жана маалыматтарды алмашуу максаттарында коомдук угууга биргана маселени алып чыгуу сунушталат.

22.6. Коомдук угуулар жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан милдетсүү түрдө:

- жергиликтүү бюджетти түзүү жана аткаруу боюнча маселелер жыл сайын өткөрүлөт;
- өнүктүрүү программаларынын жана ишандарынын долбоорлорун талкуулоо (анын ичинде СЭӨН, БАИ ж.б.);

- муниципалдык мүлктү башкаруу стратегиясын долбоорун бекитүүдө жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына мамлекет тарабынан башкарууга өткөрүлүп берилген муниципалдык мүлктү бекитүүдө, мындай стратегияларды иштеп чыгуу жана бекитүү учуру пайда болгондо жүргүзүлөт.

Кызмат көрсөтүүлөргө (ичүүчү суу, суугат суусу, канализация, жылуулук менен жабдуу, турмуш-тиричиликтик калдыктарды жыйноо жана ташып чыгаруу ж. б.) тарифтерди бекитүү маселелер боюнча коомдук угуулар зарылдыгына жараша өткөрүлөт.

22.7. Коомдук угууларды уюштуруу жана өткөрүү жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органына (айыл өкмөтүнө) жүктөлөт жана жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен жүзөгө ашырылат.

22.8. Коомдук угуулар, эгерде ага өкүлдөрдүн, коомдук угууга чакырылгандардын 70 адамдан кем эмеси катышканда укук ченемдүү болот.

Коомдук угууну уюштуруунун жана өткөрүүнүн тартиби

23.1. Белгилүү маселе боюнча коомдук угууну өткөрүү жөнүндө чечим кабыл алынгандан кийин айыл өкмөтү төмөнкү ырааттуулукта аракеттерди көрүүсү зарыл:

Коомдук угууга чейин 3-4 жума калганда өткөрүүнүн датасын, убактысын жана ордуун аныктоо зарыл.

Коомдук угууга чейин 2 жума калганда талкуулоонун предмети боло турган сунуштун жана документтин долбоору (мисалы: *бюджеттин кыскача сыпаттамасы же сотууга сүжүм кылынган муниципалдык менчик объекттеринин тизмеси жана анын негиздемеси, же ичүүчү суу же суугат суусун берүү кызматына сунушталган тарифтердин ачылыш ж. б.*) даярданат.

Коомдук угууга чейин 1-2 жума калганда:

- коомдук угууга алып чыгып жаткан документтердин долбоору жергиликтүү жаалыга маалымдоо каражаттарында жарыяланат;

- коомдук угууга чакыруу барактарын иштеп чыгуу жана жана даярдоо жүргүзүлөт;

- калкка, уюмдарга, мекемелерге, ишканаларга, жарандык топтоого, өкмөттүк эмес уюмдарга чакыруу барактарын жана документтин долбоорлорун таратуу;

- маалыматты илүү жана башка мүмкүн болгон каражаттар менен жалпыга жарыялоо;

- документтин долбоорун алуу жайын маалымдоо менен, коомдук угуу жөнүндө пресс-релиз чыгаруу жана жалпыга маалымдоо каражаттарын маалымдоо;

- коомдук угууну даярдоо жана өткөрүү боюнча айыл өкмөт аппаратынын кызматкерлерин окутууну (нускама берүүнү) жүргүзүү;

- коомдук угуунун максаттарын, датасын, убактысын жана өткөрүлүүчү ордуун көрсөтүү менен калкты талкуулашып жаткан маселе менен тааныштыруу үчүн айылдардын жалпыга жетимдүү жайларында кулактандырууларды жайгаштыруу;

- жамааттын негизги чечүүчү адамдарына, жергиликтүү кеңештин депутаттарына, айыл өкмөтүнүн аппаратынын бөлүмдөрүнө, зарыл болгон учурда мамлекеттик органдардын аймактык бөлүмчөлөрүнүн, уюмдардын жана мекемелердин жетекчилерине жеке кабарлоо;

- коомдук угуунун алыш баруучусун жана катчысын (өкүлчүлүктүү же аткаруу органынан) тандоо;

- зарыл болгон учурда кызыктар мамлекеттик органдардан, уюмдардан, мекемелерден, ишканалардан угууга киргизилген маселе боюнча зарыл маалыматтарды, материалдарды жана документтерди суратып алуу (маалыматтар, материалдар жана документтер уюштуруучуга суроо-талап алынган күндөн тартып 5 күндөн кечиктирбестен берилет);

- зарыл болгон учурда консультациялык жана эксперттик жумуштарды аткаруу үчүн эксперттер жана адистер тартылат.

Коомдук угууга чейин 1 жума калганда:

- өткөрүлүүчү орунду даярдоо (катышуучулар үчүн орундар, алып баруучу жана катчы үчүн үстөл, жарык берүү, жылытуу, үн күчөткүчтөр ж.б.);
- көрсөтмө материалдарды даярдоо: плакаттар, доскалар, слайддар ж.б.;
- чыгып сүйлөөчүлөрдү дайындоо, күн тартибин даярдоо, коомдук угуу учурунда таратуу үчүн материалдардын кошумча көчүрмөлөрүн даярдоо;
- коомдук угууларды өткөрүүнүн эрежелерин даярдоо жана таратуу.

Коомдук угууга чейин 3 күн калганда:

- катышуучуларды каттоо баракчасын даярдоо;
- коомдук угуунун протоколунун формасын даярдоо;
- сунуштар/ой-пикирлер/сунуштамалар/суроолор үчүн бланктарды даярдоо.

Коомдук угууга чейин 1 күн калганда:

- орун жайдын жана жабдуулардын даярдыгын көзөмөлгө алуу;
- катышуучулардын, чыгып сүйлөөчүлөрдүн тизмесин жана күн тартибин тактоо;
- катышуучуларга таратуу үчүн кошумча материалдардын даярдыгын көзөмөлгө алуу ж.б.

Коомдук угууну өткөрүү күнү катышуучуларды, жашыга маалымдоо каражаттарынын өкүлдөрүн (зарыл болгон учурда) каттоо жүргүзөт, протоколду жүргүзөт жана жыйынтыктоочу документтерди жол-жоболоштурууну камсыз кылат.

23.2. Айыл өкмөтү коомдук угуу өткөрүлгөндөн кийин 10 күндүн ичинде анын натыйжасын жалпылайт жана жол-жоболоштурат, калк арасында коомдук угуунун натыйжалары жөнүндө, ошондой эле жыйынтыктары боюнча кабыл алынган чечимдер жөнүндө маалыматтарды таратат. Ошол эле учурда айыл өкмөтү оозеки билдирүүнү, маалымат тактайларына жайгаштыруу, жалпыга маалымдоо каражаттарын, интернетти жана башка ыкмалар менен жааматка карага колдонууга мүмкүн болгон маалыматтарды таратуунун ар түрдүү ыкмаларын пайдаланат.

IV. Жергиликтүү жамааттын жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө катышуусу

24. Жергиликтүү жамааттын жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө жамааттын муктаждыктарын биргелешип иликтөө жолу менен катышуусу

24.1. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү жергиликтүү жамааты социалдык-экономикалык өнүктүрүү программаларын натыйжалуу ишке ашыруу, аймактын турмуш-тиричиликтик тузумдарын өнүктүрүү, калкка зарыл болгон мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдү берүү максаттарында жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүдө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен өз ара аракетте катышууга укуктуу.

24.2. Жергиликтүү жамааттын жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө катышуусу жамааттын муктаждыктарын биргелешип иликтөө аркылуу жүзөгө ашырылышы мүмкүн.

24.3. Жамааттын муктаждыктарын биргелешип иликтөө бул жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана жергиликтүү жамааттын элдин артыкчылыктуу көйгөйлөрүн табуу жана демилгечил топтор жана башка жумушчу топтор аркылуу айылдык аймактын айылынын (айылдарынын) жашоочуларынын ой-пикирлеринин жана кызыкчылыктарын эске алуу менен аларды чечүү боюнча биргелешкен иш процесси.

24.4. Жамааттын муктаждыктарын биргелешип иликтөө үчүн айыл өкмөтү демилге которуу менен айылдык кеңештин депутаттары жана жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү менен бирдикте томонку иш-чаралардын комплексин жүзөгө ашырат:

- маалыматтарды жыйноо жана айылдагы кырдаалды иликтөө;
- жамааттын көйгөйлөрүн аныктоо;

- жамааттын көйгөйлөрүн тапдоо; көйгөйлөрдүн себеби эмне болуп саналат жана алардын кесепеттери;

- биринчи кезекте чечилүүгө жаткан артыкчылыктуу маселелерди аныктоо,
- артыкчылыктуу маселелерди чечүүнүн жолдорун биргелешип талкуулоо;
- артыкчылыктуу маселелерди чечүү боюнча демилгечил топторду түзүү;
- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) иштеп чыгуу;

айылдык чогулуштарда, коомдук угууларда жергиликтүү жамаат менен артыкчылыктуу маселелерди чечүү боюнча өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) талкуулоо;

- жергиликтүү бюджетте өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) чагылдыруу;

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) ишке

- ишке ашырылып жаткан өнүктүрүү программаларына жана пландарына (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) биргелешке мониторинг жүргүзүү жана баа берүү;

- айылдык чогулуштарда, коомдук угууларда, курултайларда өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) ишке ашыруу боюнча иштердин натыйжалары жөнүндө отчет.

24.5. Жамааттын муктаждыктарын биргелешип иликтөө процессине төмөнкүлөр катыша алышат:

- жынысына, расасына, улутуна, тилине, туткан динине, кызматтык жана мүлктүк абалына көз карандысыз 18 жашка толгон жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү;

- мамлекеттик уюмдардын, ишканалардын, мекемелердин, мамлекеттик органдардын аймактык бөлүмчөлөрүнүн, коммерциялык жана коммерциялык эмес уюмдардын, коомдук бирикмелердин ж.б. өкүлдөрү;

- айылдык кеңештин депутаттары;

- айыл өкмөтүнүн аппаратынын кызматкерлери.

25. Айылдын артыкчылыктуу көйгөйлөрүн чечүү боюнча демилгелүү топтор

25.1. Айыл өкмөтү, айылдык кеңештин депутаттары жана жергиликтүү жамаат менен биргеликте жамааттын артыкчылыктуу маселелерин аныктоодо, жамааттын муктаждыктарын биргеликте иликтөө процессинде, ыктыярдуу негизде ар кайсы тармактар боюнча демилгелүү топторду түзөт, ошондой эле аткаруу мөөнөттөрүн, ресурстарын, аларды аткаруу боюнча жооптууларды белгилөө менен өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) иштеп чыгышат.

25.2. Демилгелүү топтордун курамына төмөнкүлөр кирет:

- айыл өкмөтүнүн аппаратынын кызматкерлери;

- айылдык кеңештин депутаттары;

- жергиликтүү жамааттын жигердүү мүчөлөрү;

- мамлекеттик уюмдардын, ишканалардын, мекемелердин, мамлекеттик органдардын аймактык бөлүмчөлөрүнүн, коммерциялык жана коммерциялык эмес уюмдардын, коомдук бирикмелердин ж.б. өкүлдөрү.

25.3. Демилгелүү топтордун курамы төмөнкүлөрдү эске алуу менен аныкталат:

- гендердик теңдемди сактоо;

- айылдык аймактын ар бир айылынын өкүлдүлүгүнүн болуусун,

- демилгелүү топ тарабынан тандалган артыкчылыктуу маселени чечүүдө тажрыйбанын болуусу;

- жамааттын артыкчылыктуу маселелерин чечүү үчүн кайтарымсыз негизде иштөөгө кааласунун болуусу;

- демилгелүү топтордун иштерине ийгиликтүү катышуу үчүн каалоосун жана ыктыуулугун билдиргендиги.

25.4. Демилгелүү топтун отуруму ачык жыйналыш формасында жүргүзүлөт.

25.5 Демилгелүү топтун мүчөлөрү, өз катарынан ачык добуш берүү менен, алардын жалпы санынын көпчүлүгүнүн добуштары менен демилгелүү топтун жетекчисин шайлашат. Демилгелүү топтун жетекчисин шайлоо тууралуу чечим протокол менен жол-жоболонот, ага демилгелүү топтун мүчөлөрүнүн колдору коюлат. Демилгелүү топтун чечимдери ага тиешелүү бардык маселелер боюнча алардын мүчөлөрүнүн жалпы санынын көпчүлүгүнүн добуштары менен кабыл алынат.

25.6. Демилгелүү топтун жетекчиси төмөнкүлөргө укуктуу:

- мамлекеттик органдарда жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында, коммерциялык жана коммерциялык эмес уюмдарда демилгелүү топтун кызыкчылыктарын жактоого;

- демилгелүү топтун жумушун координациялоого;

- демилгелүү топтун жыйналышын өткөрүүгө;

- демилгелүү топтун атынан документтерге кол коюуга ж.б..

25.7. Демилгелүү топтун мүчөлөрү төмөнкүлөргө укуктуу:

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) иштеп чыгууга катышууга;

- окууларга, жыйналыштарга, мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана айылдык аймактын территориясында иштеп жаткан башка уюмдардын, ишканалардын жана мекемелердин жамааттын артыкчылыктуу маселелерине тиешеси бар маселелери боюнча отурумдарына катышууга;

- тапдалган койгөйлөрдү чечүү жана аларды ишке ашыруу боюнча долбоорлорду иштеп чыгууга;

- жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүн жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын демилгелүү топ тарабынан тандалып алынган койгөйлөрдү чечүү боюнча демилгелүү топтун жумуштарынын жүрүшү боюнча маалымдоого;

- жергиликтүү жамааттын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын алдында тандалып алынган койгөйлөрдү чечүү үчүн иштелип чыгылган долбоорлордун презентациясын өткөрүүгө жана көрсөтүү;

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) ишке ашыруу боюнча мониторинг жүргүзүүгө;

- айылдык чогулуштарда, коомдук угууларда, курултайларда жергиликтүү жамааттын алдында иштердин натыйжалары боюнча отчет берүүгө;

- зарыл болгондо мыйзамдарда жана ушул Уставда белгиленген тартипте айылдык кеңешке киргизүү үчүн ченемдик укуктук актылардын долбоорлорун демилгелөөгө.

26. Жамааттын артыкчылыктуу койгөйлөрүн чечүү боюнча демилгелүү топтордун курамдарын жана өнүктүрүү программаларын жана пландарын бекитүү

26.1. Жамааттын муктаждыктарын биргелешип ийкестөөнүн натыйжасында табылган жамааттын артыкчылыктуу койгөйлөрүн чечүү үчүн айыл окметү айылдык кеңештин депутаттарынын, жергиликтүү жамааттын жана демилгелүү топтордун мүчөлөрүнүн катышуусу менен жумушчу жолугушууларды уюштурат, алда төмөнкү маселелер каратат:

- артыкчылыктуу койгөйлөрдүн бет ачарлары жана аларды чечүүнүн жолдору;

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) иштеп чыгуу;

- артыкчылыктуу койгөйлөр боюнча демилгелүү топтордун санын жана алардын курамын алдын ала бекитүү;

- каралып жаткан маселелерди талкуулоо, алар боюнча сунуштамаларды жана сунуштарды иштеп чыгуу;

- жалпы талкуулоо үчүн айылдык чогулушка (жыйналышка) өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) алып чыгуунун тартибин талкуулоо;

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) ишке ашыруу боюнча андан аркы аракеттерди пландоо;

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.) ишке ашыруу суна баа берүү жана мониторинг жүргүзүү;

- жергиликтүү жамаатка алардын жашоо-турмушун камсыздоо боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан көрсөтүлүүчү кызматтарга баа берүү жана мониторинг жүргүзүү.

26.2. Айыл өкмөтү жумушчу жолугушуулардын натыйжалары боюнча айылдык чогулушка, коомдук угууга төмөнкүлөрдү алып чыгат:

жамааттын муктаждыктарын биргелешип иликтоонун натыйжалары;

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СЭӨП, БАП ж.б.);

- тандалып алынган багыттар боюнча демилгелүү топтордун санын;

- жергиликтүү жамаат менен макулдашуу (өзгөртүү, толуктоо) үчүн демилгелүү топтордун мүчөлөрүнүн тизмесин.

26.3. Демилгелүү топтордун саны жана алардын курамы, жергиликтүү жамаат менен макулдашылат, андан кийин айыл өкмөт башчысынын чечими менен бекитилет.

26.4. Биргелешкен аракеттер Планынын долбоору жергиликтүү жамаат менен айылдык чогулушта, коомдук угууларда макулдашылат, катышуучулардын сын-пикирлери жана сунуштарына эске алуу менен айылдык кеңеш тарабынан бекитилет. Бул маалымат айыл өкмөтүнүн маалыматтык тактайында илинүү жолу менен жалпы элге маалымдалат.

26.5. Социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасы айыл өкмөтү тарабынан иштелип чыгат жана Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин талаптарына ылайык айылдык кеңеш тарабынан бекитилет.

26.6. Айыл өкмөтү социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасынын долбоорун талкуулоо боюнча коомдук угууларды өткөрөт. Талкуунун жыйынтыгы боюнча социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасы жана жергиликтүү бюджеттердин артыкчылыктары кезектеги бюджеттик жылдан мурунку жылдын 1-июнуна чейин кечиктирилбестен айылдык кеңеш тарабынан бекитилет.

27. Биргелешкен мониторинг жана баа берүү

27.1. Жамааттын артыкчылыктуу маселелерин ачыктоо жана чечүү боюнча ачыктыкты, айкындыкты камсыз кылуу жана жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүн жергиликтүү коомдук маанилүү чечимдерди кабыл алууга тартуу, ошондой эле жергиликтүү жамааттын, донор уюмдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын айылдык аймактын өнүгүшүнө чегерилген каражаттарынын натыйжалуулугун жогорулатуу максатында биргелешкен мониторинг жана баа берүү боюнча иш чаралары жүргүзүлөт.

27.2. Биргелешкен мониторинг жана баа берүүнүн максаттары төмөнкү болуп саналат:

- жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын иш-аракеттеринин жана муниципалдык кызматтардын сапатына баа берүү жана мониторинг жүргүзүү;

- айылдык аймактын территориясында жергиликтүү жана (же) республикалык бюджеттен, эл аралык жана башка донор уюмдардын, спонсорлордун жана башка мыйзамдар менен тыюу салынбаган булактардан каржыланып ишке ашырылуучу

жергиликтүү демилгелердин/долбоорлордун/программалардын иш жүзүнө ашыруу натыйжаларына мониторинг жүргүзүү бaa берүү.

- жергиликтүү демилгелердин/долбоорлордун/программалардын ишке ашыруу процессин, ошондой эле муниципалдык кызматтарды жакшыртуу боюнча сунуштамаларды иштеп чыгуу;

- этностор аралык конфликтерди алдын алуу жана болтурбоо максатында айылдык аймактын чегинде этностор аратык мамилелерге мониторинг жүргүзүү.

27.3. Жогоруда көрсөтүлгөн милдеттерди аткаруу үчүн айылдык кеңеш биргелешкен мониторинг жана бaa берүү боюнча жумушчу топ түзүүгө укуктуу. Айылдык кеңеш ушул Уставдын 27.2. пунктуна көрсөтүлгөн маселелер боюнча кошумча биргелешкен мониторинг жана бaa берүү боюнча жумушчу топторду түзүүгө укуктуу. Биргелешкен мониторинг жана бaa берүү боюнча жумушчу топтордун иш-аракеттеринин тартиби айылдык кеңеш тарабынан аныкталат.

27.4. Биргелешкен мониторинг жана бaa берүү боюнча топтун курамына айылдык кеңештин депутаттары, демилгелүү топтордун, коммерциялык эмес уюмдардын өкүлдөрү, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү жана башка жактар жылысы, расасы тили, майыштуулугу, этносто таандыктыгы, тулкан дини, саясий же башка ынанымдары, билими, тегин, мүлктүк же башка абалы боюнча басмырлоо мүнөздөгү жагдайларга карабастан чирүүгө укуктуу. Топтун курамы айылдык кеңеш тарабынан бекитилет.

27.5. Биргелешкен мониторинг жана бaa берүү боюнча топ төмөнкүлөргө мониторинг жүргүзүүгө жана бaa берүүгө укуктуу:

- айыл өкмөтүнүн жана анын структуралык бөлүмдөрүнүн, ошондой эле муниципалдык уюмдардын, мекемелердин жапа ишканалардын иш-аракеттерин;

- тийиштүү аймактыя жергиликтүү жамаатынын жашоо-турмушун камсыздоо боюнча кызмат көрсөткөн коомдук уюмдардын жана бирикмелердин (суу колдонуучулар ассоциацияларын (АВН), таза-суу колдонуучулардын айылдык бирикмеси (СОППВ ж.б.) иш аракеттерин;

- өнүктүрүү программаларын жана пландарын (анын ичинде СӨӨП, БАП ж.б.);

- жергиликтүү жана (же) республикалык бюджеттен, эл аралык жана башка донор уюмдардын, спонсорлордун жана башка мыйзамдар менен тыюу салынбаган булактардан каржыланып ишке ашырылуучу жергиликтүү демилгелердин/долбоорлордун/программалардын ишке ашырылуусун;

- жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын этностор аралык маселелер боюнча иш аракеттерин.

27.6. Аталган милдеттерди аткаруу үчүн биргелешкен мониторинг жана бaa берүү боюнча топ:

жумуштун планын (графиктин) бекитет;

- сурамжылоолорду (анкеттоону) жүргүзөт;

- жерине баруу менен, ишке ашырылган долбоордон көрсөтүлүүчү кызматтардын жана/же пайда алуучулар менен түздөн-түз маскелерди жүргүзөт;

- документтерди (анкеталарды, графиктерди, отчетторду, каттоо журналдарын, катышуучулардын тизмесин) талдоону жүзөгө ашырат;

- тиешелүү иш-чараларга (тендер, сатып алуу, демилгелердин/долбоорлордун/программалардын ишке ашыруу) катышат;

- демилгелердин/долбоорлордун/программалардын өз убагында бүткөрүлүшүн жана/же көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын камсыз кылуу үчүн сунуштамаларды берет;

- демилгелердин/долбоорлордун/программалардын аткаруунун жүрүшүндө, кызматтарды көрсөтүүлөрдө табылган койгөйлөр, ошондой эле өзүнүн аткарган жумуштарынын натыйжалары жөнүндө айыл өкмөтүн, айылдык кеңешти жана жергиликтүү жамаатты өз убагында кабарландырат;

- пландарды ишке ашыруу боюнча, кызматтардын көрсөтүлүшүн жакшыртуу боюнча, долбоордун аткарылышынын жүрүшүнө түзөтүү киргизүү боюнча сунуштарды берет.

27.7. Айыл өкмөтү ушул Уставдын 27.1.-27.2. пункттарында көрсөтүлгөн максаттарга жетүүгө жана маселелерди чечүү үчүн өзүнүн компетенциясына кирген маселелер боюнча биргелешкен мониторинг жана баа берүү топторун түзүүгө укуктуу.

27.8. Биргелешкен мониторинг жана баа берүү тобунун иштеринин натыйжалары маалыматтык көрсөткөчкө илинет, жарыяларда, жалпыга маалымдоо каражаттарында таратылат, ошондой эле талкуулоо үчүн айылдык чогулуштарга, коомдук угууларга, курултайларга киргизилиши мүмкүн.

28. Аймактык коомдук өз алдынча башкаруу

28.1. Жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн өз иштерин координациялоо үчүн өз ара жардамдашуу, жашоо-турмуш тиричиликтик, социалдык, экономикалык жана маданий милдеттерди биргелешип чечүү өздөрүнүн укуктарын жана кызыкчылыктарын кыйла натыйжалуу жүзөгө ашыруу максаттарында жашаган жери боюнча аймактык коомдук өз алдынча башкарууну уюштурууга укуктуу.

28.2. Аймактык коомдук өз алдынча башкаруу кичи-райондордун комитеттери, турак жай комплекстеринин, үй, кочо, кварталдык комитеттер, жамааттар (коомдоштук) кеңештери жана комитеттери формасында, Кыргыз Республикасынын Конституциясына жана башка мыйзамдарына карама-каршы келбеген башка формаларда жүзөгө ашырылат.

28.3. Аймактык коомдук өз алдынча башкаруулардын аймактарынын чектери жашоочулардын сунуштарын эске алуу менен айылдык кеңеш тарабынан белгиленет.

28.4. Аймактык коомдук өз алдынча башкаруу алар айылдык кеңеш тарабынан каттоого алынган учурдан тартып өз статустарына ээ болушат. Аймактык коомдук өз алдынча башкаруу ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте юридикалык жак статусуна алууга укуктуу.

V. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун экономикалык негиздери

29. Муниципалдык менчик

29.1. Муниципалдык менчик - жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын карамагында, пайдалануусунда, тескөөсүндө турган, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун кирешелерин алуучу булак катары кызмат кылуучу жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жергиликтүү өз алдынча башкаруунун иш-милдеттерин жүзөгө ашырууга зарыл жергиликтүү жамааттардын менчиги;

29.2. Жергиликтүү жамаат жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына кайрылуу жолу менен муниципалдык менчикти башкарууга жана тескөөгө түздөп-түз катышат, бул кайрылуулар тийиштүү чараларды кабыл алуу үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан милдеттүү түрдө каралышы керек.

29.3. Муниципалдык менчик өзүнө кыймылсыз жана кыймылдуу мүлктү, анын ичинде жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын акчалай каражаттары, баалуу кагаздарды жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган мүлктүк укуктарды камтыйт.

29.4. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттик каражаттары, ошондой эле бюджеттен тышкаркы фонддордун каражаттары дагы жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын муниципалдык менчиги болуп саналат. Бюджеттик каражаттарды, ошондой эле бюджеттен тышкаркы фонддордун каражаттарын, Кыргыз Республикасынын

мыйзамдарында каралган учурларды кошпогондо, башкы органдардын алып коюусуна жол берилбейт.

29.5. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары мүлккө муниципалдык менчик объекттеринин реестрине ээ болууга жана аны жүргүзүүгө милдеттүү.

Реестрде төмөнкүдөй негизги маалыматтар:

- объектти сыпаттап жазуу;
- жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары же башка юридикалык же жеке жактар ээлик кылган мүлккө муниципалдык менчик объекттерине карата укуктарды ырастаган документтер;

- объекттерди пайдаланууга карата чектөөлөрдүн тизмеси;
- объекттердин бааланган наркы;
- мүлккө муниципалдык менчик объекттеринин өзгөчөлүктөрүнө жана аларды пайдаланууга байланышкан башка маалымат камтылууга тийиш.

29.6. Мүлккө муниципалдык менчик объекттеринин реестринин мазмуну жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кадимки иш учурунда аларды жарандар ишпектөө үчүн пайдалана алгыдай болууга тийиш.

29.7. Мүлккө муниципалдык менчик объекттеринин реестрин түзүү жана жүргүзүү тартиби жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын аткаруучу органдары тарабынан белгиленет жана жергиликтүү кеңештер тарабынан бекитилет.

30. Жергиликтүү бюджет жана аны бекитүү тартиби

30.1. Жергиликтүү бюджет – айылдык аймактын жергиликтүү жамаатынын бюджети, аны түзүүнү, бекитүүнү, аткарууну жана контролдоону жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жүзөгө ашырат. Жергиликтүү бюджет айылдык кеңештин чечими менен бекитилет. Жергиликтүү бюджетти түзүүнү жана аткарууну айыл өкмөтү жүзөгө ашырат.

30.2. Жергиликтүү бюджет кирешелерден жана чыгымдардан турат:

- жергиликтүү бюджеттин кирешелери – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын тескоосүнө келип түшкөн акчалай каражаттар, алар жергиликтүү салыктардан жана жыйымдардан, салыктык эмес келип түшүүлөрдөн; республикалык деңгээлде бөлүштүрүүчү салыктардан жана кирешелерден; трансферттерден, ыктыярлуу төгүмдөрдөн турат. Жергиликтүү салыктардан жана жыйымдардан, салыктык эмес келип түшүүлөрдөн алынган жергиликтүү бюджеттердин кирешелери башка деңгээлдеги бюджетке алууга жатпайт;

- жергиликтүү бюджеттин чыгымдары – жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын милдеттерин жана иш-милдеттерин финансылык камсыз кылууга багытталган акча каражаттары.

30.3. Айылдык кеңештин төрагасы жана бюджет боюнча туруктуу комиссиянын төрагасы мамлекеттик салык кызматтарынан, айыл өкмөтүнөн жана юридикалык жактардан жергиликтүү бюджеттин долбоорун өз убагында жана сапаттуу түзүү үчүн зарыл болгон бардык маалыматтарды суроого жана алууга, өзүнүн отурумдарына бул органдардын жетекчилерин чакырууга жана угууга укуктуу. Жергиликтүү бюджеттин долбоорун түзүү үчүн зарыл болгон маалыматтар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте берилет.

30.4. Айылдык кеңештин бюджеттик комиссиясы бюджеттин долбоорун алдып ала кароону откорот жана айыл өкмөтүнүн отчетун угат, бюджеттин долбоору боюнча өз корутундусун, бюджеттин аткарылышы тууралуу отчетту айылдык кеңештин сессиясына берет.

30.5. Жергиликтүү бюджеттин долбоорун кароо ачык жана жалпы эл алдында жүргүзүлөт. Бюджеттин долбоору боюнча, ошондой эле бюджеттин аткарылышы боюнча

коомдук угуулар милдеттүү түрдө өлкөрүлөт, бекитилген методикага ылайык жөнөкөйлөштүрүлгөн жана жеткиликтүү формада жарандык бюджет түзүлөт.

30.6. Айылдык кеңеш сессияда жергиликтүү бюджеттин адепки жана такталган долбоорун карайт жана бекитет же болбосо жергиликтүү жамааттын жана бардык кызыктар тараптардын ой-пикирлерин жана сунуштарын эске алуу менен жеткире иштеп чыгууга жонотот, бюджеттин аткарылышы тууралуу отчетту карайт, бекитет же болбосо аны четке кагат.

30.7. Айылдык кеңештин тиешелүү жылга бюджетти бекитүү тууралуу токтому, ошондой эле бюджеттин аткарылышы тууралуу айыл өкмөтүнүн отчету жергиликтүү жалпыга маалымдоо каражаттарында расмий жарыяланууга жатат.

VI. Корутунду жоболор

31. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан кабыл алынуучу сыйлоо чаралары

31.1. Ушул Уставдын талаптарын үлгүлүү аткаргандыгы, жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө жигердүү катышкандыгы, жеке жана үй-бүлөлүк үлгүлүү жүрүм-туруму, кайрымдуулук ишмердиги, спонсорлугу, аймактын социалдык-экономикалык өнүгүүсүнө айкын көмөк көрсөткөндүгү, жергиликтүү жамаатка кызмат көрсөтүүлөрдү жакшыртууга катышкандыгы үчүн тийиштүү жарандарга карата төмөнкүдөй моралдык жана материалдык сыйлоо чаралары колдонулушу мүмкүн:

- айкын жарыялоо;
- баалуу белектер, башка материалдык жана акчалай сыйлыктар менен сыйлоо;
- грамоталар менен сыйлоо;
- “Мыкты үй-бүлө”, “Үлгүлүү үй”, “Үлгүлүү көчө”, “Үлгүлүү айыл” ардактуу

наамдарын ыйгаруу;

- жамааттын Ардак тактасына илүү;
- жамааттын Ардак китепчесине киргизүү;
- “Айылдын ардактуу жараны” наамын ыйгаруу;
- “Айылдык аймактын ардактуу жараны” наамын ыйгаруу;
- Кыргыз Республикасынын мамлекеттик сыйлыктары менен сыйлоого көрсөтүү.

31.2. Моралдык жана материалдык сыйлоо чараларын колдонуу томонку тартипте жүргүзүлөт:

- жамааттын мүчөлөрүн сыйлоого көрсөтүү демилгеси айылдын жашоочуларынын чогулушуна, аксакалдар сотторуна, коомдук уюмдарга, аймактык коомдук өз алдынча башкарууларга, айыл башчысына, айыл өкмөтүнүн башчысына, айылдык кеңештин депутаттарына, айылдык кеңештин төрагасына таандык;

айкын жарыялоо, баалуу белектер, башка материалдык жана акчалай сыйлыктар менен сыйлоо, грамоталарды тапшыруу, “Мыкты үй-бүлө”, “Үлгүлүү үй”, “Үлгүлүү көчө”, “Үлгүлүү айыл” ардактуу наамдарын ыйгаруу жөнүндө чечим айыл өкмөтүнүн башчысы тарабынан кабыл алынат;

- Ардак тактасына илүү, Ардак китепчесине киргизүү, “Айылдын ардактуу жараны”, “Айылдык аймактын ардактуу жараны” наамдарын ыйгаруу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мамлекеттик сыйлыктары менен сыйлоого көрсөтүү жөнүндө чечим айыл өкмөт башчысынын сунуштамасы боюнча айылдык кеңеш тарабынан кабыл алынат.

31.3. “Айылдык аймактын ардактуу жараны” наамы жергиликтүү жамааттын эн жогорку наамы болуп саналат, ал айылдык аймактын өлүгүшүнө өзгөчө салым кошкондугу үчүн айыл кеңешинин чечими менен берилет. Айылдык кеңеш “Айылдык аймактын ардактуу жараны” наамы бар адамдар үчүн атайын жеңилдиктерди, ошондой эле алар үчүн стипендияларды жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын чектеринде Кыргыз

Республикасынын мынзамдарына ылайык жана башка материалдык сыйлыктарды белгилей алат.

32. Жергиликтүү жамааттын Уставын бузгандыгы үчүн жоопкерчилик

32.1. Ушул Уставдын талаптарын бузган жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнө карата коомдук айыптоо чаралары колдонулушу мүмкүн.

32.2. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, ошондой эле мамлекеттик органдардын аймактык бөлүмчөлөрүнүн, уюмдардын, мекемелердин жана ишканалардын кызмат адамдары ушул Уставдын талаптарын бузган учурда Кыргыз Республикасынын мынзамдарына ылайык жоопкерчилик тартышат.

33. Жергиликтүү жамааттын Уставын кабыл алуунун жана өзгөртүүнүн тартиби

33.1. Жергиликтүү жамааттын Уставынын долбоору айыл өкмөтүнүн башчысынын чечими менен түзүлгөн жумушчу топ тарабынан иштелип чыгат.

33.2. Жумушчу топтун курамына төмөнкүлөр кирет:

- айылдык кеңештин төрагасы;
- айыл өкмөтүнүн башчысы;
- айылдык кеңештин депутаттары;
- айыл өкмөтүнүн ашаратылып кызматкерлери;
- жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү (тийиштүү айылдык аймакта жашаган азчылык улуттардын өкүлдөрүн эске алуу менен);
- коммерциялык жана коммерциялык эмес уюмдардын өкүлдөрү (ӨЖУ, КУ,КФ, жаштар комитети, аялдар кеңеши, аксакалдар кеңеши, ишкерлер коомчулугу жана башка айылдык аймакта иш алып барган уюмдар).

(Жумушчу топтун түзүмү жергиликтүү жамааттын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын сунуштарына ылайык толукталышы же өзгөртүлүшү мүмкүн).

33.3. Жумушчу топ тарабынан иштелип чыккан Уставдын долбоору жергиликтүү жалпыга маалымдоо каражаттарында жана/же айылдык кеңештин веб-сайтында (же башка расмий жарыялоо булактарында) жарыяланат жана айылдык чогулуштарга же жергиликтүү жамааттын курултайына талкуулоо үчүн алып чыгарылат, аны ушул Уставда белгилелген тартипте айыл өкмөтү уюштурат.

33.4. Курултайдын делегаттары, ошондой эле айылдык чогулуштун катышуучулары, жергиликтүү жамааттын мүчөлөрү Уставдын долбоору боюнча сын-пикирлерди жана сунуштарды киргизүүгө укуктуу.

33.5. Айыл өкмөтүнүн башчысы Уставдын долбоорунун акыркы вариантын жумушчу топ тарабынан иштелип чыккандан кийин айылдык кеңештин кароосуна кабыл алуу үчүн киргизет.

33.6. Айылдык кеңештин Уставды бекитүү жөнүндө токтому айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы санынын көпчүлүк добуштары менен кабыл алынат.

33.7. Кабыл алынган Уставга өзгөртүүлөр жана толуктоолор айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы санынын үчтөн экинчисин добуштары менен аларды айылдык чогулуштарда же курултайда жүргүзүлгөн талкуулуп жыйынтыгы боюнча кабыл алынат.

33.8. Кабыл алынган Уставга карата өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү демилгеси жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүнүн үчтөн биринен кем эмес сандагы мүчөлөрү же жалпы санынын үчтөн биринен кем эмес айылдык кеңештин депутаттарынын добушун сунушу боюнча жүргүзүлөт.

33.9. Жергиликтүү жамааттын Уставы айылдык кеңештин Уставын бекитүү жөнүндө токтому тийиштүү расмий булактарда жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

Күчүнө киргенден кийин жергиликтүү жамааттын Уставын бекитүү тууралуу айылдык кеңештин токтомунун көчүрмөсү Уставдын тексттин тиркөө менен ченемдик укуктук актылардын Мамлекеттик Реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин аймактык бөлүмүнө жиберилет.

Жооптуу катчы

К.Ибраимова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III
сессиясынын № 24 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

Жер комиссиясынын курамын жана иш регламентин бекитүү жөнүндө

Каракол айыл өкмөтүнүн АЖМФ жерлерин ижарага берүү максатында Каракол айыл өкмөтүнүн аймагында жер комиссиясынын курамын жана иш регламентин бекитүү жөнүндө маалыматты угуш жана талкуулап чыгып, кезектеги токтом кылат:

1. Каракол айыл өкмөтүнүн АЖМФ жерлерин ижарага берүү максатында Каракол айыл өкмөтүнүн аймагында жер Комиссиясынын курамы төмөндөгүдөй болуп түзүлсүн. Алар:

- Б.Молдокулов – Каракол айылдык Кеңешинин депутаты, комиссиянын төрагасы;
- Ж. Иманкулов - Каракол айыл өкмөтүнүн жер, жайыт жана айыл чарба маселелери боюнча башкы адиси, комиссиянын катчысы,

Мүчөлөрү:

- С.Суюнтбеков – Каракол айылдык Кеңешинин депутаты,
- Досумбек уулу Ынтымак–Каракол айылдык Кеңешинин депутаты;
- Т.Эсенаманов - Айыл өкмөтүнүн коомдук тартип, уюштуруу маселелери боюнча жетектөөчү адиси;
- Б.Таласбаев – айыл өкмөтүн жер маселелери боюнча кызматкери;
- Н.Жекшеналиева- айыл өкмөтүн айыл чарбасы жана өзгөчө кырдаалдар ж.б.маселелер боюнча адиси;
- А.Султаналиева - айыл өкмөтүн киреше боюнча башкы адиси;

- Э.Тайтекеев - Үч-Эмчек айылынын айыл башчысы;
- Э.Батырова - Көпүрө-Базар айылынын айыл башчысы;
- Б.Сыдыгалиев - "Каракол таза аймак" МИ башчысы;
- Т.Рысалиев - "Каракол таза аймак" МИ жайыт боюнча

кызматкери;

- Н.Карачалова - "Каракол таза аймак" МИ жайыт боюнча

Ы.О.А.Т.Р.

2. Жер комиссиясынын иш регламенти № 243 токтому менен жактырылган АЖМФнын жерлерин ижарага берүү шарттары жана тарти и тууралуу типтүү жобонун негизинде алып барылсын жана бекитилсин.

3 Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө Каракол айыл окметунун жер, жайыт жана айыл чарба маселелери боюнча башкы адисине милдеттендирилсин.

Тораным

Э.Р.Тилекова

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЫНЬЙ КЕҢЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III
сессиясынын № 25 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Мамлекеттик сатып алуулар боюнча тендердин жүрүшүн
козөмөлдөөгө убактылуу комиссия түзүү жөнүндө**

Мамлекеттик сатып алуулар боюнча тендердин жүрүшүн
козөмөлдөө үчүн айылдык кеңеш тарабынан убактылуу комиссия түзүү
жөнүндө депутат Ф. Токупшевдин сунушун угуп жана талкуулап чыгып,
кезектеги сессия токтом кылат:

1. Каракол айыл аймагында мамлекеттик сатып алуулар боюнча
тендердин жүрүшүн козөмөлдөө үчүн айылдык кеңештин алдында
убактылуу комиссия түзүү жагы белгиленсин.

2. Токтомдун аткарылышы бюджет жана экономика, жергиликтүү
өз алдынча башкарууну өнүктүрүү, муниципалдык менчик, инвестиция жана
тышкы экономикалык байланыш боюнча тармактык туруктуу
комиссиясынын төрагасы Ф. Токупшевге жүктөлсүн.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 26 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Бүгүө Баатыр атындагы “Арал” чек ара заставасынын кайрылуусун
жеринде карап, мыйзам чегинде жергиликтүү тургундар менен
бирдикте чечүү боюнча комиссия түзүү жөнүндө**

Бүгүө Баатыр атындагы “Арал” чек ара заставасынын жайгашкан жерин КР УКМК Чек ара кызматынын балансына өткөрүү жана “Көпүрө-Базар” чек ара постун Каракол дарыясынын берки жол жактагы бетине көчүрүү үчүн жер тилкесин бөлүү жөнүндө 30.01.2025-жылдагы №36 жана № 37 сандуу кайрылууларын карап жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Бүгүө Баатыр атындагы “Арал” чек ара заставасынын жайгашкан жерин КР УКМК Чек ара кызматынын балансына өткөрүү жана Көпүрө-Базар чек ара постуна Көпүрө-Базар айылындагы Каракол жайлоосуна кеткен жолдун № 670 контурунан 0,60 га жер тилкесин бөлүп берүү жөнүндө кайрылууну жеринде жергиликтүү айыл тургундары менен бирдикте тактап, мыйзам чегинде чечүү боюнча төмөндөгүдөй курамда комиссия түзүлсүн. Алар:

Молдокулов Бектурсун Майрамбекович- Жер, айыл чарбасы жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт, ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын төрагасы, комиссиянын төрагасы;

- Ж. Иманкулов - Каракол айыл өкмөтүнүн жер, жайыт жана айыл чарба маселелери боюнча башкы адиси, комиссиянын катчысы;

Мүчөлөрү:

Эсенбек уулу Нурлан – Тармактык туруктуу комиссиянын

мүчөсү;

Досумбек уулу Ынтымак– Тармактык туруктуу комиссиянын мүчөсү;

- Т.Эсенаманов - Айыл өкмөтүнүн коомдук тартип, уюштуруу маселелери боюнча жетектөөчү адиси;

- Б.Таласбаев – айыл өкмөттүн жер маселелери боюнча кызматкери;

- Жумагулов Жолдош Аскарбекович- Тармактык туруктуу комиссиянын мүчөсү;

- Э.Батырова - Көлүрө-Базар айылынын айыл башчысы;

- Э.Раманкулов – Айылдык кеңештин депутаты;

2. Түзүлгөн комиссияга кайрылуулардын негизинде айыл тургундары менен бирдикте жеринде, юридикалык документтерге таянып, мыйзам чегинде чечүү жагы милдеттендирилсин.

3. Токтомдун аткарылышын жеке өзүмдүн козомолүмө коюлсун .

Төрайым

Э.Р.Тилекова

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
КАРАКОЛ АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АЙЫЛЬНЫЙ КЕҢЕШ
КАРАКОЛЬСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III
сессиясынын № 27 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Антенналар орнотулган жерлерге төлөнүүчү ижара акысынын
төлөмдөрүнүн наркын көтөрүү жөнүндө**

Мегаком, Билайн, "Терра Компани" ЖЧК, Опка компаниялары тарабынан Каракол айыл өкмөтүнүн жайыт жерлерине орнотулган антенналарынын ордуна төлөнүүчү ижара акысынын наркын көтөрүү жөнүндөгү Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынын сунушун угуп жана талкуулан чыгып, кезектеги сессия **токтом кылат:**

1. Билайн, Опка, "Терра Компани" ЖЧК компаниялары тарабынан Каракол айыл өкмөтүнүн жайыт жерлерине орнотулган антенналарынын ордуна төлөнүүчү ижара акысынын наркы 10,0(он миң) сом өлчөмүндө белгиленсин.

2. Мегаком компаниясы тарабынан Каракол айыл өкмөтүнүн жайыт жерлерине орнотулган антеннанын ордуна төлөнүүчү ижара акысынын наркы 6,0(алты миң) сом өлчөмүндө белгиленсин.

3. Компаниялар менен жаңы келишимдерди түзүү, ижара акысынын төлөнүшүн жана токтомдун аткарылышын камсыз кылуу жагы Каракол айыл өкмөтүнүн **Башчысынан** суралсын.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 28 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Айылдык кеңештин сессияларын, тармактык туруктуу
комиссиялардын отурумдарын өтүү жана айыл тургундарынын
суроо талаптары боюнча кабыл алуу үчүн бөлүнгөн кабинетти
керектүү жабдуулар менен жабдууга акча каражатын бөлүү
жөнүндө**

Каракол айыл өкмөтү тарабынан айылдык кеңештин сессияларын, тармактык туруктуу комиссиялардын отурумдарын өтүү жана айыл тургундарынын суроо талаптары боюнча кабыл алуу үчүн бөлүнгөн кабинетти керектүү жабдуулар менен жабдуу, сессиянын толук кандуу өтүүсүнө шарт түзүү жөнүндөгү айылдык кеңештин 2024-жылдын 11-декабрындагы №10 сандуу токтомун аткарууга алуу үчүн акча каражатын бөлүү максатында депутаттардын суроо талаптарын, сын пикирлерин карап жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **токтом кылат.**

1. Айылдык кеңешке бөлүнгөн кабинетине керектүү жабдууларды алууга жергиликтүү бюджеттин 3112-статьясынан 420,0(төрт жүз жыйырма миң) сом акча каражаты бөлүнүп берилсин.

2. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан суралсын.

3. Токтомдун аткарылышы жерге өзүмдүн көзөмөлүмө коюлсун.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 29 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл өкмөтүнүн бухгалтери Г.Изабаевага кошумча эмгек
акы төлөө үчүн акча каражатын бөлүү жөнүндө**

Айыл өкмөтүнүн социалдык-экономикалык пландоо жана өнүктүрүү бөлүмүнүн бухгалтери Г.Изабаева жаңы программалар (Борборлоштурулган бухгалтерия ж.б) жана жаңы базаларга каттоо иштерин кошумча аткарып жаткандыгына байланыштуу КР Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы №433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Токтомунун 4-пунктунун негизинде кошумча эмгек акы төлөп берүү жөнүндөгү бөлүм башчы Т.Шыгаевдин кайрылуусун угуп жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия токтом кылат:

1. Айыл өкмөтүнүн социалдык-экономикалык пландоо жана өнүктүрүү бөлүмүнүн бухгалтери Г.Изабаевага кошумча аткарып жаткан милдеттери үчүн эмгек акысынын 50% өлчөмдө акча каражаты кошумча эмгек акысы катары жергиликтүү бюджеттен каралсын.

2. Токтомдун мыйзам чегинде аткарылышына камсыз кылуу жагы айыл өкмөтүнүн социалдык-экономикалык пландоо жана өнүктүрүү бөлүмүнүн башчысынан суралсын.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 30 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

Каракол айылдык кеңешинин бюджет жана экономика, жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү, муниципалдык менчик, инвестиция жана тышкы экономикалык байланыш боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын 2025-жылдын 30-январындагы № 1 протоколдук чечимдери жөнүндө

Каракол айылдык кеңешинин бюджет жана экономика, жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү, муниципалдык менчик, инвестиция жана тышкы экономикалык байланыш боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын 2025-жылдын 30-январындагы № 1 “Эркин каражаттарды каржылоого уруксат берүү” жөнүндөгү протоколдук чечимдерин угуп жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия токтом кылат:

1. Каракол айылдык кеңешинин бюджет жана экономика, жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү, муниципалдык менчик, инвестиция жана тышкы экономикалык байланыш боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын 2025-жылдын 30-январындагы № 1 протоколдук чечимдери айрым толуктоолор менен бекитилсин.

2. 2024-жыл ичинде 37555 100 миң сом эркин каражатын төмөндөгү иштерди каржылоого уруксат берилсин жана каржылоо жөнүндө мурда чыккан токтомдор күчүндө калтырылсын.

- Уч-Эмчек айылындагы Кара-Молдо көчөсүн жарыктандырууга
1300,0 миң сом;
- Арал айылындагы Чыныке-Бий көчөсүн баштап аяк жарыктандырууга
1300,0 миң сом;
- 2 айылга КАМАЗ автоунаасын сатып алууга 1800,0 миң сом;
- Көпүрө-Базар айылына Спригтер автоунаасын сатып алууга
1500,0 миң сом;

- Үч-Эмчек айылына Германка сатып алууга 1800,0 миң сом;
- Көпүрө-Базар айылындагы Кум-Бел каналынын ремонт иштерине 2200,0 миң сом;
- Көпүрө-базар айылындагы Р.Айдаралиев орто мектебинин алдына брусчатка төшөө 2500,0 миң сом;
- Көпүрө-Базар айылына парк куруу 4000,0 миң сом;
- Арал айылындагы №3 айылдык китепкананын алдына навес куруу, скамейка орнотуу 200,0 миң сом;
- Арал айылындагы М.Жусупбеков атындагы күрөш залынын алды жагына пластик комната жасоо 400 миң сом;
- Арал айылындагы М.Жусупбеков атындагы күрөш залынын тегерегин курчоо 700,0 миң сом;
- Айыл өкмөтүнүн кеңсесинин тышкы эшигин брондолгон эшик менен алмаштыруу 56,0 миң сом;
- Мультмедия классынын ремонту 34,4 миң сом;
- Тех.надзордун кызматы 63,6 миң сом;

3. 2024-жылы жергиликтүү бюджеттен акча каражатын бөлүү боюнча токтомдор чыгып, бирок бүгүнкү күнгө чейин аткарууда турган төмөндөгү иш-чаралар аткарууга алынсын жана каржылоого уруксат берилсин. Алар:

- Үч-Эмчек, Арал, Көпүрө-Базар айылдарындагы мекеме-уюмдарга акылдуу счетчик алуу 550,0 миң сом;
- Үч-Эмчек Арал айылдарына жүгөрү чабуучу техника алуу 1000,0 миң сом;
- Көпүрө-Базар айылына ири мүйүздүү малдарды жасалма уруктапдыруучу шаймалдарды алуу 200,0 миң сом;
- М.Сейталиев орто мектебинин материалдык техникалык базасын чыңдоо (компьютер алып берүү) 500,0 миң сом;
- Арал айылыдагы Чыныке-Бий көчөсүнө жана Кара-Жылга өзөнүнүн жашоочуларына трансформатордук подстанция алуу 700,0 миң сом;
- Үмөт -Молдо аг. Бала бакчага телевизор алуу 100,0 миң сом;
- Байтөнчөк уулу Кожомурат көчөсүнүн таза суу трубаларын алмаштыруу 300,0 миң сом;
- Көпүрө-Базар айылындагы ички көчөлөрүн жарыктандыруу жана ремонт иштерине 400,0 миң сом;
- Чоң-Боз участкасындагы карьерди тегиздөө 200,0 миң сом;

- Каракол айыл аймагындагы кичи футбол аянттарын ремонттон өткөрүү 450,0 миң сом;
- Үч - Эмчек айылына таза суунун кошумча резервуарын куруу 600,0 миң сом;
- Кайырма капалындагы суунун нугун буруу жана шлюздарды орнотуу 300,0 миң сом;
- Үч-Эмчек айылындагы мал камакты ремонттоо 100,0 миң сом;
- Арат айылындагы Кодол коктуга суу топтоочу жай куруу үчүн тиешелүү юридикалык документтерди даярдоо 500,0 миң сом;
- Үч- Эмчек, Арат, Көлүрө-Базар айылдарындагы айыл чарба техникаларына керектүү шаймандарды алуу 1500,0 миң сом;
- Айыл өкмөтүнө орг техника алуу 350,0 миң сом;
- Көлүрө-Базар айылына эгин тазалоочу БИМ жана Дробилка алуу 1200,0 миң сом;
- Үч-Эмчек айылындагы ФАП тын ремонттуна 60,0 миң сом;
- Үч айылдагы кеңселердин тегерегине чөп чабуучу электр чөп чалкычын алуу 90,0 миң сом;
- Үч айылга коюлуучу 2 даана сүт тапкери үчүн 4200,0 миң сом;
- Чыныке-Бий көчөсүнүн жашоочуларына таза суу жеткирүү 20,0 миң сом

2. Бөлүнгөн акча каражатынын максаттуу пайдалануусун көзөмөлдөө жагы тармактык туруктуу комиссиясына жүктөлсүн.

3. Токтомдун аткарылышын камсыз кылуу жагы Каракол айыл өкмөтүнөн суралсын.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III
сессиясынын № 31 Токтому

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

Каракол айылдык кеңешинин жер, айыл чарбасы жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт, ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын 29.01.2025-жылдагы №1 “Айыл тургундарынын жер тилкелери жөнүндөгү арыз даттанууларын кароо” жөнүндөгү протоколдук чечимдери жөнүндө

Каракол айылдык кеңешинин жер, айыл чарбасы жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт, ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын 29.01.2025-жылдагы №1 протоколдук чечимдерин карап жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Каракол айылдык кеңешинин жер, айыл чарбасы жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт, ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын 29.01.2025-жылдагы №1 протоколдук чечимдери айрым толуктоолор жана алып салуулар менен бекитилсин.
2. Айыл тургундарынын арыздары боюнча төмөндөгүдөй протоколдук тапшырмалар аткарууга жөнөтүлсүн. Алар:
 - Малдын башын көбөйтүү үчүн жер тилкелерин сурап арыз менен кайрылган Азаматов Мейманбектин, Азаматов Сейиттин, Акбердиев Адилеттин, Кабылбекова Нуриянын, Бекбаев Рамисин, Акбердиев Адилеттин арыздарына Талас облусук жерге жайгаштыруу экспедициясына барып көртунду алуу жагы сунушталсын.
 - Жаңы ачылган “Үмөт Молдо” МЧББУ нун балдар ойноочу жайын кеңейтүү жөнүндөгү кайрылуусу айыл өкмөтүнүн жер адисине жана уюштуруу маселеси боюнча адисине жериңде барып тактоо менен жыйынтыкталып, жообун арыз ээсине жөнөтүлсүн.

- Ч.Жанбековдун Көпүрө-Базар айылындагы кырмандын күн батыш тарабындагы узун корпусуна жем тартуучу машина орнотуп, иш алып барууга жабык орун сураган арызы жеринде айыл башчы, жер боюнча кызматкер жана айылдык кеңештин жер, айыл чарбасы жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт, ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын курамындагы мүчөлөрү Жумагулов Жолдош Аскарбекович жана Досумбек уулу Ынтымак менен биргеликте мыйзам чегинде көртунду жазылып, кийинки сессияга сунушталсын;
- Б.Бекбергеновдун Көпүрө-Базар айылындагы К.Ибраим көчөсүндөгү 0,80 га жер тилкесин тиешелүү мекеме-уюмдар менен тактап, бул жердин багытын өзгөртүүгө макулдук берүүгө айылдык кеңештин кийинки сессиясына мыйзам чегинде сунуш берүү жагы айыл өкмөтүнүн жер боюнча кызматкери Б.Таласбаевге милдеттендирилсин.
- Көпүрө-Базар айылынын С.Жумагулов көчөсүнүн тургуну А.Абдыраимовдун жашаган үйүнүн жер участогу боюнча тиешелүү мекеме-уюмдар менен тактап, бул жер участогун мыйзамдаштырууга айылдык кеңештин кийинки сессиясына мыйзам чегинде сунуш берүү жагы айыл өкмөтүнүн жер боюнча кызматкери Б.Таласбаевге милдеттендирилсин.

3. Айыл тургундарынын арыз кайрылууларын жеринде тактап, мыйзам чегинде, тиешелүү мекеме-уюмдардын кызматкерлери менен бирдикте юридикалык документтердин негизинде тактоо жүргүзүү жагы жогоруда аты аталган кызматкерлерге милдеттендирилсин.

4. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жер, айыл чарбасы жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт, ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын төрагасы Б.Молдокуловичко жүктөлсүн

Төрааым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 32 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айылдык кеңешинин Социалдык маселелер, жалпыга
маалымдоо каражаттары, коомдук уюмдар жана жергиликтүү
жамааттар менен байланыш, мыйзамдуулукту, укук тартибин сактоо,
жарандардын укугун жана кызыкчылыгын коргоо, жаштар, спорт жана
маданият боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын 28.01.2025-
жылдагы №1 “Айыл аймагындагы жергиликтүү тургундарына (ден-
соолугунан жабыркаган адамдарга) материалдык жардамдарды берүү
жөнүндөгү протоколдук чечимдери жөнүндө**

Каракол айылдык кеңешинин Социалдык маселелер, жалпыга
маалымдоо каражаттары, коомдук уюмдар жана жергиликтүү жамааттар
менен байланыш, мыйзамдуулукту, укук тартибин сактоо, жарандардын
укугун жана кызыкчылыгын коргоо, жаштар, спорт жана маданият боюнча
тармактык туруктуу комиссиясынын 28.01.2025-жылдагы №1 протоколдук
чечимдерин карап жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Тармактык туруктуу комиссиянын №1 протоколдук чечими
кошуу айрым толуктоолор менен бекитилсин.

2. Каракол айыл аймагында жашаган айыл тургундарынын
арыздарынын негизинде ден-соолугунан жабыркаган, жол кырсыгынан
жабыркап оор абалда жаткан жана ДМЧ айыл тургундарына жеринде
барып жазылган изилдоо актылары, врачтардын көрсөтмөлөрү менен
таанышып чыгып, айыл өкмөтүнүн жергиликтүү бюджетинен төмөндөгүдөй
материалдык жардамдар менен каржылоого уруксат берилсин. Алар:

- Жол кырсыгынан жабыркап, абалы оор Кенжегулов Келсинбекке
жана Орозбай уулу Эдилге 100,0(жүз миң) сом;

- Бир жолу берилүүчү материалдык жардамдар Гемодиализ алган Жунушов Таризлге, Бообекова Айнагүлгө, Мырсакан кызы Айжанга жана скалиоз ооруусу менен жабыркаган Нурбекова Адинайга ар бирине 50,0(элүү миң)сомдон;
- ДМЧ Мирбек уулу Бекке көп функционалдык коляска алууга 70,0(жетимиш миң) сом ;

3. Болүнгөн акча каражатынын убагында бөлүнүп, арыз ээлерине даректүү жеткирилишин камсыз кылуу жагы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан суратсын.

4. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө социалдык маселелер, жалпыга маалымдоо каражаттары, коомдук уюмдар жана жергиликтүү жамааттар менен байланыш, мыйзамдуулукту, укук тартибин сактоо, жарандардын укугун жана кызыкчылыгын коргоо, жаштар, спорт жана маданият боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын төрайымы Сарбагышева Гүлзат Кенжекуловнага милдеттендирилсин.

Төрайым

Э.Р.Тилскова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын №33 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**2024-жылдан калган эркин каражат эсебиндеги акча каражаттарын
бөлүштүрүү жөнүндө**

2024-жылдан калган эркин каражат эсебиндеги акча каражаттары жөнүндөгү бюджеттик комиссиянын билдирүүсүн угуп жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Каракол айыл өкмөтүнүн 2024-жылдан калган эркин каражат эсебиндеги акча каражаттары төмөндөгүдөй иш-чараларды каржылоо үчүн уруксат берилсин. Алар:

Каракол айыл аймагындагы мектептерде кылмыштуулуктун алдын алуу боюнча иш-чараларды өтүүгө 200,0(эки жүз миң) сом;

К.Нанаев атындагы Арал орто мектебине эмерек алуу үчүн 250,0(эки жүз элүү миң) сом ;

Арал айылындагы Жаңы -Турмуш участкасына мал камак куруу үчүн 90,0 (токсон миң) сом ;

2. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө социалдык маселелер, жалпыга маалымдоо каражаттары, коомдук уюмдар жана жергиликтүү жамааттар менен байланыш, мыйзамдуулукту, укук тартибин сактоо, жарандардын укугун жана кызыкчылыгын коргоо, жаштар, спорт жана маданият боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын төрайымы Сарбагышева Гүлзат Кенжекуловнага милдеттендирилсин.

3. Токтомдун аткарылышын Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан суралсын

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III-
сессиясынын № 34 Токтому**

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

**Жайыт төлөмдөрүн малдын санына жараша бөлүштүрүү
жөнүндө**

Жайыт төлөмдөрүн малдын санына жараша бөлүштүрүү жана мал санак боюнча тактап, кийинки сессияга алып чыгуу жөнүндө депутат С.Суюмбаевдин сунушун угуп жана талкуулап чыгып, кезектеги сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Жайыт төлөмдөрү ар бир айылдын малдарынын мал башынын санына жараша бөлүштүрүү жана мал санак боюнча тактап, кийинки сессияга толук маалымат берүү жагы белгиленсин.

2. Токтомдун аткарылышы “Каракол-таза аймак” МИ жетекчиси Б.Сыдыгалиевден суралсын.

3. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы айылдык кеңештин жер, айыл чарбасы жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт, ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу комиссиясынын төрагасы В.Молдокуловго милдеттендирилсин.

Торайым

Э.Р.Тилекова

Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезектеги III
сессиясынын № 35 Токтому

31-январь

2025-жыл

Арал айылы

Чоң-Боз участкасындагы такталбаган жер участкторун жеринде
тиешелүү юридикалык документтердин негизинде тактоо боюнча
комиссия түзүү жөнүндө

Чоң-Боз участкасындагы такталбаган (№70-71*контурларын)
участкторун, жер үлүштөрүн жеринде тиешелүү юридикалык
документтердин негизинде тактоо боюнча комиссия түзүү жана
мыйзамсыз басып алган жерлер боюнча укук коргоо органдарына берүү
жөнүндөгү депутат Э.Раманкуловдун сунушун угуп жана талкуулап чыгып,
кезектеги сессия токтом кылат:

I Чоң-Боз участкасындагы такталбаган (№70-71*контурларын) жер
участкторун, жер үлүштөрүн жеринде тиешелүү юридикалык
документтердин негизинде тактоо боюнча төмөндөгүдөй курамда
комиссия түзүлсүн. Алар:

- Молдокулов Бектурсун Майрамбекович- Жер, айыл чарбасы
жана экология, кен казуу иштери архитектура, курулуш, транспорт,
ишкердик иштер, кызмат көрсөтүү боюнча тармактык туруктуу
комиссиясынын төрагасы, комиссиянын төрагасы,

- Ж. Иманкулов - Каракол айыл окмотунун жер, жайыт жана айыл
чарба маселелери боюнча башкы адиси, комиссиянын катчысы;

Мүчөлөрү:

- Эсенбек уулу Нурлан - Тармактык туруктуу комиссиянын
мүчөсү;

- Бакытбек кызы Асель – Тармактык туруктуу комиссиянын
мүчөсү;

- Т.Эсенаманов - Айыл өкмөтүнүн коомдук тартип, уюштуруу маселелери боюнча жетектөөчү адиси;

4. Түзүлгөн комиссияга жеринде, юридикалык документтерге таянып, мыйзам чегинде чечүү жана кортундуну сессияга сунуштоо жагы милдеттендирилсин.

5. Токтомдун аткарылышы жеке өзүмдүн көзөмөлүмө коюлсун .

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV-
сессиясынын №36 ТОКТОМУ**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл аймагынын чек арасын өзгөртүп түзүүгө
макулдук берүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын Президентинин Талас облусундагы ыйгарым укуктуу окүлү Э.Джумаевдин 2025-жылдын 3-февралындагы №7 протоколдук таншырмасынын негизинде Суусамыр-Талас- Тараз жолунда жайгашкан арканын жана анын тегерегиндеги 3 га жер тилкесин КР Мыйзамдарында белгилеген тартипте Чүй облусунун Панфилов районунан Талас облусунун Талас районунун Каракол айыл аймагынын карамагына өткөрүп алуу максатында Каракол айыл аймагынын чек арасын өзгөртүп түзүү боюнча иш аракеттерди баптоо боюнча коомдук уюмдардын протоколдорун, чечимдерин карап чыгып, депутаттардын ой-пикирлерин, сунуштарын угуп жана талкуулап, кезексиз сессия **ТОКТОМ КЫЛАТ:**

1. Суусамыр-Талас- Тараз жолунда жайгашкан арканын жана анын тегерегиндеги 3 га жер тилкесин КР Мыйзамдарында белгилеген тартипте Чүй облусунун Панфилов районунан Талас облусунун Талас районунун Каракол айыл аймагынын карамагына өткөрүп алуу боюнча коомдук угуулардын чечимдери жактырылып, чек араны өзгөртүүгө макулдук берилсин.

2. Токтом тиешелүү мамлекеттик органдарга жөнөтүлсүн.

3. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн бапчысынан суралсын.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV-
сессиясынын №37 ТОКТОМУ**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл аймагындагы айылдарга кум-шагыл алуучу карьер
ачуу жөнүндө**

Каракол айыл аймагындагы айылдарга кум-шагыл алуучу карьер
ачуу жөнүндөгү депутаттардын ой пикирлерин, сунуштарын угуш жана
талкуулап чыгып, кезексиз сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Каракол айыл аймагындагы Арал, Үч-Эмчек, Көпүрө-Базар айылдарына кум-шагыл алуучу карьер ачууга макулдук берилсин.
2. Жолдордун ремонту үчүн убактылуу карьерге жер ташдоо боюнча толук маалымат такталгандан кийин депутаттардын кароосуна коюлсун.
3. Сессиянын күн тартибине коюлган маселелер боюнча айыл өкмөтүнүн тиешелүү адистери толук жана так маалымат даярдап, алып чыгуу жагы эскертилсин.
4. Ар бир айылга карьер ачуу боюнча жерлерди тактоо, тиешелүү мамлекеттик органдардан коргунду алуу б.а. карьерлерди ачууга тиешелүү юридикалык документтерди даярдоо жагы Каракол айыл өкмөтүнүн бапчысынан суралсын.
5. Токтомдун аткарылышы жекс өзүмдүн көзөмөлүмө калтырылсын.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV
сессиясынын № 38 ТОКТОМУ**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Көпүрө-Базар айылындагы өрттөн жабыр тарткан 2 үй-бүлөгө 2024
жылдын эркин каражат эсебинен материалдык жардам берүү
жөнүндө**

Көпүрө-Базар айылындагы өрттөн жабыр тарткан 2 үй-бүлөгө материалдык жардам берүү жөнүндөгү депутат Б.Рысалиевдин билдирүүсүн угуп жана талкуулап чыгып, кезексиз сессия токтом кылат:

1. Көпүрө-Базар айылынын өрттөн жабыр тарткан тургундары Осмоналиев А, жана Алыбаев З. үй-бүлөсүнө материалдык жардам катары жергиликтүү бюджеттен 2024-жылдын эркин каражат эсебинен ар бир үй-бүлөгө 20,0 миң сомдон акча каражаты каралсын.

2. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан суралсын.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV-
сессиясынын №39 ТОКТОМУ**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Турнирдин байгелүү орундарына ээ болгон командаларга акчалай
сыйлыктарды берүүгө жана кызыктыруучу сыйлыктарды алууга
2024-жылдын эркин каражат эсебинен акча каражатын бөлүү
жөнүндө**

Арал айылынын тургуну маркум Чубак уулу Айбектин жаркын элесине арналган волейбол оюну боюнча облустук деңгээлде өткөрүлүүчү турнирдин байгелүү орундарына акчалай сыйлыктарды берүүгө жана кызыктыруучу сыйлыктарды алууга жергиликтүү бюджеттен акча каражатын бөлүү боюнча депутаттардын ой-пикирлерин сунуштарын угуп жана талкуулап чыгып, кезексиз сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Чубак уулу Айбектин жаркын элесине арналган волейбол оюну боюнча облустук деңгээлде өткөрүлүүчү турнирдин байгелүү орундарына акчалай сыйлыктарды берүүгө жана кызыктыруучу сыйлыктарды алууга жергиликтүү бюджеттен 2024-жылдын эркин каражат эсебинен 30.0(отуз миң) сом акча каражаты каралсын.

3. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан суралсын.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV-
сессиясынын № 40 Токтому**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Каракол айыл аймагындагы ички арыктарды тазалоого күйүүчү
май үчүн 2024-жылдын ашкан эркин каражат эсебинен акча
каражатын болүү жөнүндө**

Жазгы ирригация мезгилине карата Каракол айыл аймагындагы ички арыктарды тазалоого облустук суу чарба башкармалыгы тарабынан жиберилген техникалардын күйүүчү май үчүн 2024-жылдын ашкан эркин каражат эсебинен акча каражатын болүү жөнүндөгү айыл өкмөтүнүн башчысынын сунушун угуп жана талкуулап чыгып, кезексиз сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Ирригация мезгилине карата Каракол айыл аймагындагы ички арыктарды тазалоого облустук суу чарба башкармалыгы тарабынан жиберилген техникалардын күйүүчү май үчүн 2024-жылдын ашкан эркин каражат эсебинен 220,0(эки жүз жыйырма миң) сом акча каражаты каралсын.

2. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан суралсын.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV-
сессиясынын № 41 ТОКТОМУ**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Көпүрө-базар айылындагы Таштанаалы көчөсүнө таза суу тартуу
жөнүндө**

Көпүрө-Базар айылынын Таштанаалы көчөсүнө таза суу тартуу боюнча айыл тургундары кайрылуусу жөнүндө депутат Б.Сулаймановдун билдирүүсүн угуп жана талкуулап чыгып, кезексиз сессия **ТОКТОМ** кылат:

1. Көпүрө-Базар айылындагы Таштанаалы көчөсүнө таза суу тартуу боюнча айыл тургундарынын арыз кайрылууларынын негизинде долбоорлор даярдалсын.

2. Таза суу тартууга каржы маселесин чечүү үчүн Талас райондук өнүктүрүү фондусуна жана башка демөөрчү уюмдарга долбоорлор жазылсын.

3. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан суралсын.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV-
сессиясынын № 42 ТОКТОМУ**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Маалыматтык , жарнамалык конструкцияларды жайгаштыруу жагна
эксплуатациялоо, Каракол айыл аймагындагы имараттардын,
курулмалардын фасадынын тышкы көрүнүшү боюнча талаптардын
Жалпы жобосун бекитүү жөнүндө**

Маалыматтык , жарнамалык конструкцияларды жайгаштыруу жагна
эксплуатациялоо, Каракол айыл аймагындагы имараттардын,
курулмалардын фасадынын тышкы көрүнүшү боюнча талаптардын Жалпы
жобосун бекитүү жөнүндөгү шаар куруу жана архитектура
департаментинин Талас районунун шаар куруу жана архитектура боюнча
башкармалыгынын 04.02.2025-жылдагы №01-19/11 сандуу кайрылуусу
менен таанышып жана талкуулап чыгып, кезексиз сессия токтом кылат:

1. Маалыматтык , жарнамалык конструкцияларды жайгаштыруу
жана эксплуатациялоо, Каракол айыл аймагындагы имараттардын,
курулмалардын фасадынын тышкы көрүнүшү боюнча талаптардын Жалпы
жобосу бекитилсин.

2. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан
суралсын.

Төрайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV
сессиясынын № 43 Токтому**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Арал айылындагы Терек өзөнүнөн келген сууларга, Кок-Ташка,
Тамеки сарайдын жанына, БСР дин жанына суунун нугун буруучу
шлюстарды орнотууга 2024-жылдан ашкан эркин каражат эсебинен
акча каражатын бөлүү жөнүндө**

Арал айылындагы Терек өзөнүнөн келген сууларга, Кок-Ташка,
Тамеки сарайдын жанына, БСР дин жанына суунун нугун буруучу
шлюстарды орнотууга 2024-жылдан ашкан эркин каражат эсебинен акча
каражатын бөлүү жөнүндө депутат Эсенбек уулу Нурландын сунушун
карап жана талкуулап чыгып, Каракол айылдык кеңешинин кезексиз
сессиясы токтом кылат:

1. Терек өзөнүнөн келген сууларга, Кок-Ташка, Тамеки сарайдын
жанына, БСР дин жанына жалпы 10 даана шлюстарды даярдоого
жергиликтүү бюджеттен 2024-жылдан ашкан эркин каражат эсебинен
50,0(элүү миң) сом акча каражаты бөлүнсүн.

2. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан
суралсын.

Торайым

Э.Р.Тилекова

**Каракол айыл аймагынын айылдык Кеңешинин кезексиз IV-
сессиясынын № 44 Токтому**

13-февраль

2025-жыл

Арал айылы

**Көпүрө-Базар айылына курула турган сүттү кайра иштетүүчү
заводун курулушуна өздүк салым катары 2024-жылдын эркин
каражатынан бөлүп берүү жөнүндө**

Көпүрө-Базар айылына курула турган сүттү кайра иштетүүчү заводун
курулушуна өздүк салымды 2024-жылдын эркин каражатынан бөлүп берүү
жөнүндөгү Каракол айыл өкмөтүнүн башчысы К.Мамажановдун сунушун
карап жана талкуулап чыгып, Каракол айылдык кеңешинин кезексиз
сессиясы токтом кылат:

1. Каракол айыл өкмөтүнүн жергиликтүү бюджетинин 2024-
жылдын эркин каражат эсебиндеги 5000,0(беш миллион) сом (Эмгек
акыдан жана соц.фонд төлөмдөрүнөн үнөмдөлгөн) акча каражаты Көпүрө-
Базар айылына курула турган сүттү кайра иштетүүчү заводун курулушуна
өздүк салымы үчүн бөлүнүп берилсин.

2. Токтомдун аткарылышы Каракол айыл өкмөтүнүн башчысынан
суралсын.

Төрайым

Э.Р.Тилекова